

MŪSU PASTOGĖ

AUSTRALIAN-LITHUANIAN WEEKLY—"OUR HAVEN"

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENES SAVAITRASTIS

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a newspaper.

LEIDŽIA: AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA.

Redaktorius: Julius Veteika. Redakcijos adresas: 24 Lovoni St., Cabramatta, N.S.W. Tel.: UB 3680.

PRENUMERATA	SKELBIMAI
Išsiųsiams metams— \$ 3.0.0.	1 colla per viena skiltį—10/-
Pusei metų—\$ 1.10.0	Skelbimų kaina vie- nai teksto eilutei ar- ba jos vietai—1/6.
Trims mėnesiams \$ 1.0.0.	Nuolatiniams skel- bimams teikiama nuolaida.
Atskiras nr. — 1/6.	Už skelbimų turinį neatsakoma.
N. Zelandijoje ir Anglijoje kaina ta- pat. Kituose kraš- tuose — \$ 4.0.0 me- tams.	
PRENUMERATA ADRESUOJAMA: Box 4558, G.P.O. Sydney, N.S.W. Administracijos tel. YX 9062	

Nr. 29 (535). Vienuoliktieji metai.

SYDNEJUS, 1959 m. liepos 17 d.

SAVOJI KONSTITUCIJA

Prieš keletą savaičių ALB-nės Krašto Valdyba išspausdino "Mūsų Pastogę" Australijos Liet. Bendruomenės Statutą. Jame nuosekliai sužymėta bendruomenės viduje tvarkymosi sąranga, kiekvienam laikraščio skaitytojui suteikianti žinių apie bendruomenės veiklos gaires šiame kontinente.

Statutas buvo priimtas Austr. Liet. Bendruomenės Krašto Tarybos Melburno sesijoje, vykusi į pereinamąjį metų gruodžio mėn. pabaigę.

Kiekviena organizacija, nežinanti kurio pobūdžio ji būtų, turi vienokias ar kitokias tvarkymosi taisykles. Bendruomenė gi tremtyje apjungia visus lietuivius ir tuo pačiu juos moralškai įpareigoja būti jos nariais. Taigi bendruomenės vadovybės, šiuo atžvilgiu Krašto Tarybos, išdėstytas statusas yra privalomas visiems jos nariams.

Statute yra aiškiai nusakyta Liet. Bendruomenės Australijoje teisės ir pareigos. Būdami sąmoningi, jausdami politinius tremtinių ir kovotojų už savo Tėvynės išlaisvinimą, mes turime aktyviai įsijungti į bendruomenės organizaciją ir visu atsidėję pildyti nurodytas pareivas.

Palaidumas yra bendruomenės žalojimas. Neveningumas — jos paskirties nesupratimas. Imant pavyzdžių demokratinių valstybių santvarką ir stebint šio krašto politinio tvarkymosi nuostatus, verta džiaugtis Australijos gyventojų sąmoningumu. Į vyriausybės rinkimus čia paprastai einama su kultūringa vieni kitų kritika, tačiau retai peržengiant padarumo ribas. Po rinkimų, daugumai pasisakius už tą ar kitą vyriausybę, krašto gyventojų aistros greitai atslūgsta, netrukdam išrinktiesiems dirbti pasiimtojo valstybės tvarkymo darbo. Mes kartais net stebimės Australijos gyventojų paklusnumu savajai valdžiai.

Laiminga būtų ir bendruomenė, jei jos išrinktieji reprezentantai susilaikytų panašaus savosios bendruomenės vertinimo, ypač dar žinant tą aplinkybę, kad į mūsų bendruomenės vadovybes (Apylinkių Valdybas ir Krašto Valdybą) žmonės eina ne kurių nors medžiaginių gėrybių gundimui, o iš gryno pasižadėjimo, dažnai aukojant ir savo kuklius išteklius, ir brangius laisvalaikius.

Taigi visa žinant, atrodo, kad būtų visai natūralu, jei mūsų bendruomenės nariai daugiau suaktyvėtų, savo tautinui darbui ir statute numatytų prievolių sąžiningu pildymu prisidedant prie lietuviškosios veiklos išlaikymo ir plėtimo.

Mūsų statusas yra palyginti, kuklus ir nedaug reikalaujas iš savųjų bendruomenės narių. Nutatytas metams iš dirbančiųjų 10 šil. lituvis mokestis yra tikrai nedidelis ir kiekvienam be skriaudos pakeliamas. Pagaivavimas, kad lietuvių bendruomenės nariai aktyviai ir gausiai dalyvauja apylinkių susirinkimuose, kurie tevyksta tik po keletą kartų į metus, atrodo, taip pat negali pervarginti jame dalyvaujančių.

Opeinė kiek statutu nubrėžtoji sritis yra lietuviškosios kultūros reikalai. Čia reikėtų visiems bendruomenės nariams atkreipti ypatingą dėmesį.

Mes visi dejuojame, kad ne tik patys susidome, bet ir jaunimo

VĖL IŠKILO BALTIJOS TAUTŲ LIKIMAS

Birželio 17 d. visoje Fed. Vokietijoje ir Vakarų Berlyne, kaip žinoma, buvo nedarbo diena. Masiniuose mitinguose, radijo transliacijose ir spaudoje plačiai buvo minėti įvykiai prieš 6 metus, kada Rytų Berlyne sukilo darbininkai prieš savo komunistinius varovus. Bruzdėjimas tuoj persimetė į visą Vokietijos sovietinę zoną ir buvo numalšintas tik sovietų šarvuotais jėgoms. Paramos iš Vakarų sukilėliai, deja, nesusilaikė. Nors komunistinis režimas, Sovietų padedamas, sukilimą kruvinai užgnaužė, visos pasaulis pamatė, kad tas režimas gyventojuose neturi jokio pasitikėjimo, laikosi tik sovietinių raudonarmiečių pagalba, taip kaip ir kituose sovietų kontroliuojamuose kraštuose.

Pagrindinis minėjimas Vakarų Vokietijoje buvo Bonnoje, parlamento rūmuose, dalyvaujant respublikos prezidentui, kancleriui ir kitiems žymiesiems asmenims. Čia ilgą kalbą pasakė t. k. Heidelbergo profesorius Dr. Werner Conze.

Kalbėtojas plačiai nagrinėjo netik vokiečių — sovietų santykius, bet ir Vakarų — Rytų stambiųjų problemas. Birželio 17 dienos įvykių prasmė buvusi ta, kad darbo žmonės ir visi gyventojai aiškiai pareiškė: "Mes nenorime būti vergais".

Jo nuomone, nesą abejonės, kad Vokietijos sovietinėje zonoje — Maskvos planavimų rėmuose — ūkinis gyvenimo lygis pakils. Bet kaip visuose Sovietų kontroliuojamuose kraštuose, taip ir čia

žymi dalis rieda į nutautėjimą. Dejonės, suprantama, nieko nepadės. Statutas nedviprasmiškai ir nebe reikalauja siūlo prie visų apylinkių sudaryti kultūros tarybas, į kurias turėtų būti įtraukti veikliausieji mūsų kultūrininkai. Kultūros tarybų dispozicijoje yra numatyta sukoncentruoti ne tik lietuviškosios kultūros veiklos skatinimas ir vadovavimas, bet ir jaunomenės švietimas, atseit — mokyklų bei lituanistinių kursų steigimas ir jiems vadovavimas. Reikia džiaugtis, kad iki šiol vis dėlto dar veikė keliolika savaitgalinių mokyklų ir keletas lituanistinių kursų, tačiau iniciatyvą rodė ir visą darbą atliko tik keli pasišventėliai. Platesnės kultūrininkų masės dažniausia buvo pasyvios, o kartais nepagalėdavo šį darbą dirbantiems net nepalankaus šypsnio. Šitokiai padėčiai pagaliam turėtų būti padarytas galas. Visiems turi rūpėti lietuviškojo jaunimo švietimo reikalai: ir tėvams ir nevedusiems ir ypač visiems šviesuoliams. Neturėtų organizatoriai vargti įsiekdami mokytojų, nes kiekvieno lietuivio pareiga ateiti pagalbon, jei jis kviečiamas ar net nekviečiamas. Ši prievolė turėtų virsti iš apsisunkinimo sąvokos garbės supratimu. Tėvai gi patys, niekieno neraginami, turėtų pristatinti savuosius vaikus į jau veikiančias mokyklas ar kreiptis į apylinkių valdybas, prašydami jas steigti ten, kur jų dar nėra.

Kai visi aktyviai įsijungsime į lietuviškosios kultūros darbą, kai su meile ir atsidavimu pildysime bendruomenės statuto įpareigojimus, tai po kurio laiko su džiaugsmu konstatuosime, kad tik tokia bendruomenės bus idealai ir vėta Lietuvių Bendruomenės vardo.

bendras gamybos pakilimas dar nereikšmingas atskiro piliečio gyvenimo sąlygų atitinkamo pagerėjimo. Jis negerėsias tiek, kiek kyla bendra gamyba. Tokia jau komunistinė sistema. Sovietinė sistema užsidaro spygliuotom vielom nuo laisvojo pasaulio, bijodamasi laisvės idėjų išgalėjimo. Sovietuose pastebimas ideologinio fronto silpnėjimas nesiduodas nė teroro priemonėmis taisomas. Žmonės ne taip greit užmirš, kokiomis kančiomis buvo susietas komunistinės imperijos skverbimasis per Rusijos sienas į Vakarų. Negreit žmonės užmirš ir gyventojų sukilimus Vokietijoje, Lenkijoje, Vengrijoje. Visur — ir anapus geležinės uždangos — žmonės siekia geresnio gyvenimo, daugiau laisvės. Tasai siekimas, sako Dr. Conze, yra nenumalšinamas.

Anot jo, taip pat nenumalšinamas yra ir tautų apsisprendimo teisės siekimas.

"Niekur pasaulyje nebėgali būti tautų, kurioms būtų draudžiama pačioms apsispręsti. Tai yra pasidarys negalėjimu dėsniu, nepaisant kiek tam dėsniui dar būtų priešingamasi".

Viena esą aišku — pasakė prof. Conze —, kad kelias į tautų apsisprendimo teisės įgyvendinimą yra neišvengiamas. Tai reiškia kartu galą vienos tautos viešpatavimui ant kitos. Kas to nenori suprasti, eina prieš srovę. Imperializmo amžiu ateiąs galas. Tik sovietinis imperializmas, užsimas- kavęs revoliuciniais obalsiais, veikia ir toliau ir netik "visomis išgalėmis stengiasi savo galioje išlaikyti tautas, kurias karo metu okupavo, bet ir toliau vykdyti ekspansiją, nors tasai skverbimasis jau nebėgali būti vykdomas tiesioginiais užgrojimais, kaip Estijos, Latvijos, Lietuvos ir šiaurės Rytų Prūsijos (Karaliaučiaus srities) atveju".

VILNIAUS RADIJĄ KLAUSANT

LIETUVOS OKUPANTAS NETEKO PUSIAUSVYROS

"Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščiui uždavus Lietuvos okupantui ir jo tarnams dešimt klausimų, — okupantas ir jo tarnai, nieko negalėdami atsakyti į tuos klausimus, visiškai išėjo iš pusiausvyros. Vieton duoti rimtus atsakymus, Lietuvos okupantas, okupacijos tarnų padedamas, nieko geresnio nerado, kaip paleisti pykčio ir melų prieš NL redaktorių: 3-me "švyturio" n-ry paleido prasimanymą, kad jis Kauno Žaliojo kalnyje turės kino teatrą, o vėliau — kad jis "nužudė 500 žmonių"... Mat, okupantas žino, kad tas žmogus ne tikrai nė vieno žmogaus nenūžudė, bet daugeliui žmonių karo metu išgelbėjo gyvybę, ir šitai Lietuvos žmonės gerai žino. Tat ir leidžiami melai ir gandai.

Justas Paleckis, okupuotos Lietuvos prezidentas, kaip rašo komunistiniai laikraščiai, kalbėdamas per radiją pasakė, kad sovietinės Lietuvos žmonės greitai taip pastūmės į gyvenimą pirmyn, kad kiekvienas turės po 7 poras odinių batų...

Mes iš to nesijuokiams, bet tik-

VAKARAI SVARSTO NAUJUS PASIŪLYMUS

VIS DAR TIKIMASI SUSITARTI, NORS VAKARAI NESUTIKSIA SU SILOMOMIS "NESAMONĖMIS". SOVIETŲ PAGRINDINIS SIEKIMAS — VIRŠŪNŲ KONFERENCIJA. PASITARIMŲ IŠVAKARĖSE VĖL GIRIAMASI SAVO STIPRUMU.

Ženevon vėl suskrido keturių didžiųjų užsienio reikalų ministrų. Atsivežė jie ir savo patarėjus, sovietai — Rytų Vokietijos kvilinginį ministrį, Vakarai — V. Vokietijos ir Italijos užs. reikalų ministrus.

Būdingiausia, kad dar pirmąją pasitarimų dieną, liepos 13, ir rusai, ir amerikiečiai paleido radijo bangomis eiles pasigyrimų apie nepalyginamą savo karinį pajėgumą ir stiprumą.

Sovietų žinių agentūra paskelbė marš. Malinovskio kalbą Odesos karo mokykloje, kuris inžinierijos kariūnams pabrėžė, kad "socialistinis blokas" esąs stipriausias pasaulyje, ir kariūnai turį laikyti sau garbę tą momentą, kai "socialistinė tėvynė" pašauksianti juos triuškinėti "nepakentimą" prieš. Sov. Rusija esanti taip stipri ir pasirėngusi, kad savo milžiniškomis raketomis galinti sunaikinti kiekvieną agresorių.

Amerikos krašto apsaugos min. Bruckler, kalbėdamas Kansas valstijoje, pareiškė, kad Amerika turi pakankamai pajėgų ir ryžtingumo "kovoti ir laimėti", jei Sov. Rusija "stumtės per toli Berlyną ar kur kitur. Sovietai gali labai suklysti dėl mūsų šaltumo ir taikių nuotaikų, manydami, kad tatau yra mūsų silpnumas. Didžiausia rusų klaida bus ta, jei jie manyt, kad mes trauksime atgal, tačiau mes neapgausime jų, kurie mumis "pasitiki".

Ministeris Bruckleris toliau pažymėjo, kad Amerikos "kieta laikysena" jau yra atšaldžiusi komunistų provokacijas Libane ir Formozos sąsiauryje.

Taigi tokioje abišalės stiprybės demonstravimo propagandoje vėl susirinko užs. reikalų ministrai

Ženevoje. Jau pirmąją dieną vakariečiai laukė sovietinių nuolaidų, tačiau Rusijos užs. reik. min. Gromyko jau pirmame posėdyje pateikė naują reikalavimą: priimti Rytų Vokietijos užs. reik. min. pilnateisius konferencijos narius. Vakariečiai, suprantama, tatau tuo jau atmetė. Tada sovietų atstovas vėl iškišo savąjį siūlymą — užaldyti dabartinę Berlyno padėtį pusantų metų laikotarpiui, tačiau kaip atpildas už tai turinti būti sudaryta komisija spręsti abiejų Vokietijų sujungimą federaliniais pagrindais ir kad to komisijai sprendžiamu balsu dalyvautų Rytų Vokietija. Čia, aišku, Gromyko užsispyrusiai siekia vienu ar kitu būdu Rytų Vokietijos vyriausybės legalizavimą.

Vakariečiai dėl šių sovietų siūlymų iki šiol dar nedavė jokio atsakymo. Jie veda tarpusavio pasitarimus, dalyvaujant ir V. Vokietijos užs. reik. ministeriui.

Politiniai stebėtojai mano, kad vakariečiai reikalauja:

1. Dviejų su puse metų termino palikti Berlyne tokią padėtį, kokia buvo iki šiol;

2. Gauti sovietų garantijas, kad ir po šio perėjimo rusai vis dar paliktų tą pačią padėtį Berlyne ir garantuotų kelius į jį ir

3. Sutikti su keturių didžiųjų komisija, sudarancia planus dėl Vokietijos sujungimo, o abiejų Vokietijų komisija dirbtų tik šalia šios, kaip patariamasis organas.

Artimiausios dienos parodyd, ar yra bent krislelis vilties susitarti, ar konferencija išsiskirstys, nepasiekusi jokio tikslo. Pastaruoju atveju, suprantama, politinė padėtis gali pasiekti pavojingo įtempimo.

kuriam dažnai reikia dviejų dienų darbo, tai gauni 2 rublius. Pas mus yra tokie brigadininkai, tai jie mus varo į darbus už trijų ir keturių kilometrų pėsčius. Kol nueini, jau pavargsti, o ten reikia dirbti visą dieną už pusę dienos. Tai toks mūsų gyvenimas. Jeigu gausite šį mūsų laišką, tai parašysime daugiau, nes vienas laiške sunku visas aprašyti".

Kas gali patikėti, kad iš tokio skurdo, tokios netvarkos ir tokios baisios suirutės galima būtų per kelis metus iškelti netik kad į gerbūvį, bet bent padoraus lygio pasiekti?...

Bet mes, lietuviai, gyveną už Lietuvos ribų, labai nuosirdžiai norime ir linkime, kad Lietuvoje būtų bent pagerintas gyvenimas. Po Stalino mirties jis truputėlį pagerėjo, bet labai menkai. Dabar jau jis, kaip rodo ir pacituota laiško ištrauka, eina vėl žemyn, vėl blogėja, nes įsigali Chruščiovo diktatūra, o juk diktatūra — tai karas, skurdas, nelaisvė ir mirtis. Kaip gi tat gali bent apčiuopiamai geriau pagerėti gyvenimas?

PERSEKIOJAMI KOMUNISTAI

Paskutinėmis dienomis, kai Indonezijos vyriausybėn įėjo daug aukštų karininkų, pradėta persekioti komunistai. Vyriausybė uždarė komunistų laikraštį "Harian Bakjat".

ŠIS IR TAS

TEBESKELBIAMA TARDYMO PROTOKOLAI

Birželio 10, 11 ir 12 d. sovietinė Tiesa Vilniuje toliau skelbė kapitono Viliaus tardymo protokolą, kuriame kalbama apie pasirengimus tėti ginkluotą pasipriešinimą bolševikams jiems antrą kartą okupavus Lietuvą. Minima eilė to meto Lietuvos Laisvės Kovotojų vadų. Tendencija — įrodyti, kad pasipriešinimas buvęs organizuojamas vokiečių šnipų — diversantų mokyklose, taigi kovotojai būvę paprasčiausi vokiečių agentai. Nors ir neįtikinamai, tardyme siekta tą etiketę prikabinoti ir eilei visuomenininkų, tiesiogiai kovose nedalyvavusių, kaip kun. Baltutis, Ivinskis, Pajaujys, Fledžinskis ir kt. Tačiau pabaigoje užfiksuota, kad Valiukėnas (Antanas) jau 1945 m. kovo mėnesį sutaręs su Vilium šifru ir prašęs duoti žinių radijo siųstuvu iš Lietuvos tikslu painformuoti ne vokiečius, o amerikiečius ir anglus.

Iš skelbiamo teksto aiškėja, kad kapitonas Vilius su 13 kitų per frontą į Lietuvą vykusių asmenų buvo suimtas 1945 metų gegužio 3 dieną, tai yra, 5 dienos prieš vokiečių kapituliaciją. Pas Valiukėną, kuris buvo suimtas vėliau, buvęs rastas Viliaus paruoštas šifras radijo ryšiui. Viliaus parodymai duoti tik tų metų rudenį, po Valiukėno suėmimo.

Tų tardymo užrašų skelbimo tikslą rodo Tiesos uždėta antraštė: "Su hitlerininkais prieš liaudį. Taip buvo organizuojamos banditinės gaujos". Iš teksto atidžiau skaitantiems ir Lietuvoje negalės būti nematoma, jog stengtasi kovoti prieš okupantus, o ne prieš liaudį, ir kad pagalbos įieškota ten, kur ji tuo metu galėjo būti pasiekama. LNA

IS IR I MASKVĄ

Moskvos diplomatinuose sluogniuose stačiai stebimasi jau paskelbtu Chruščiovo kelionių kalendoriumi.

Jau žinoma, kad Chruščiovas tuojau vyks su oficialiu vizitu į Bulgariją. Šį mėnesį jis lankosi su didele delegacija Lenkijoje, kažkada liepos mėnesio begy jis lankysis ir Rytų Vokietijoje.

Taip pat vasaros metu Maskvon atvyks Indonezijos vyriausybės galva Djunda. Rugpjūčio mėnesiu Chruščiovas turi kvietimą atvykti į Skandinavijos kraštus. Be to, esą numatyta aplankyti dar vienuolika kraštų. Tačiau apie tai tuo tarpu nesą skelbiama nieko. Būsią paskelbta, kai būsią gauti oficialūs tų vyriausybių pakvietimai.

CHRUŠČIOVAS LENKIJOJE

Šiuo metu Sov. Rusijos diktatorius N. Chruščiovas lankosi 5 d. vizitui Lenkijoje.

Užsienio korespondentų žiniomis, jis atrodas pavargęs ir susekęs.

Kalbėdamas į komunistų suvarytą minią Katovicuose, Chruščiovas bolševikiniais terminais užsipuolė katalikų dvasininkiją, grasdamas represijomis, jei jie lysis į politiką.

Toliau jis dar kartą kartojė, kad Sovietai nenorį karo, tačiau daug aštrių žodžių pasakė prieš "kapitalistus".

Klausiusi minia tylėjo: ji nereikė jam jokio pritrimo.

džio" laikotarpis, pavadintas re-
vizionistinių plepalų laikotarpiu.
Rašytojai, išrikuoti partinėms
gairėms pagal Kremliaus instruk-
cijas, neteko bet kokio savaran-
kiškumo, tikriaus sakant, neteko
vilties didesnio savaranikiškumo ir
laisvės susilaukti. Tai tuo skaud-
žiau atsilieps Lietuvoje ir kitose
Sovietų valdomose respublikose.
Atskirų respublikų rašytojų atsto-
vų įtraukimu į sekretariatą, kuris
veiks ne per valdybą, o per para-
lėliai ir kurio reikšmė bus dides-
nė kaip valdybos, norima turėti
pastovią priežiūrą ir įtaką rašyto-
jų organizacijoms. (E.)

Prieš porą metų Austrijoje vykusiame įvairių valstybių socialdemokratų partijų vadų suvažiavime Erich Ollenhaueris, atstovavęs V. Vokietijos socialdemokratams, buvo, berods, vienintelis, kuris pasisakė prieš kovą dėl sovietų pavertimų tautų išlaisvinimo. Tačiau SPD politika gali atnešti pražūtį ir pačiai V. Vokietijai. Amerikietis žurnalistas William S. Schlamm, gerai pažįstas V. Vokietijoje, savo knygoje "So sah ich Deutschland", kuri greitai laiku bus išleista, tvirtina, kad, kanceliui Adenaueriui pasitraukus, socialdemokratams gali nesunkiai laimėti bundestago rinkimus ir paimiti valdžią į savo rankas. Tačiau tą valdžią, esą, jie greitai praras, tik jau nekrikščionims demokratams, bet sovietams. Ir tai ne dėl to, kad jie būtų sovietų draugai, nes tokiais jie nėra, bet kad jie per mažai pažįsta komunizmą ir neapmato jo tikrosios grėsmės.

Iš tikrųjų ir šiame straipsnyje išdėstyti naujausi faktai leidžia susidaryti panašią nuomonę. Jei SPD paimtų valdžią ir savo rankas ir vykdytų savo skelbiamąją politiką, t.y., pasitrauktų iš Atlanto Sąjungos, susilpnintų savo karines pajėgas, neutralizuotųsi ir pradėtų flirtuoti su sovietais, jau neturėdami jokio Vakarų užnugario, tai lengvai galėtų prarasti sovietams ir Vak. Vokietijai. Šis pavojus graso ypač tuo atveju, jei socialdemokratų partijoje paimtų viršų kraštutinė kairė. Sovietai tam tikslui atsisdėję ir planingai ruošiasi, siųsdami iš rytinės Vokietijos ir vakarinę tikstančius savo gerai paruoštus ir gudriai užimaskavusius agentus.

JIE ATSTOVAUS LIETUVĄ ir Liet. Skautų Sąjungą

Kas ketvirtį metų viso pasaulio skautai suskrenda į Tarptautinę Džiamborę ir vadovai susirenka konferencijon, kurioje sprendžiami aktualūs pasaulio skautijos klausimai. Šiais metais liepos 17-27 dienomis įvyksta tokia džiamborė pirmą kartą Azijos žemyne, Filipinuose, Makiling Nation Parke, Lagunoje, netoli sostinės Manilos.

Pasaulio skautijos vadovai liepos mėn. 29 d. suskrenda po džiamborės į Indijos sostinę New Delhi, kur iki rugpjūčio mėn. 3 d. posėdžiaus ir spės gyvybinius sąjungos klausimus.

Po Antrojo Pasaulinio karo daug tautų atgavo nepriklausomybę ir pasidarė nepriklausomomis valstybėmis. Jų nemaža dalis Azijoje. Lietuvių Skautų Sąjungos ir Egzių Skautų Asociacijos pastangomis ir lietuviai skautai pakviesti į džiamborę ir į Tarptautinę Skautų Vadovų Konferenciją. Visos sovietų okupuotų valstybių skautų sąjungos darys žygių atgauti nepriklausomybės laikais turėtas teises. Šiam svarbiam žygiui LSS-ga pavedė sudaryti lietuvių skautų delegacijas į džiamborę ir į Tarptautinę Skautų Konferenciją. Australijos skautai atstovaus Džiamborę, nes Australijos Rajonui arčiausia Filipinai ir mažiau kiaužu.

Tiek Brolijos Vadeiva, tiek Rajono Vadija darė visas galimas pastangas augščiau minėtoms delegacijoms paruošti ir pasiųsti. Nemaža pastangų įdėjo ir Brolijos Užsienio Skyrus ir Džiamborės Fondas. Lietuvių Skautų Delegacija vežasi su savim būdingų eks-

ponatų parodėlei, atspausdino 5000 egz. leidinio "Lithuania", pasiima didelį punda ir kitų leidinių anglų kalba. Paminėtinas leidinys ir "White Badge", gausiai iliustruotas lietuvių skautų kankinių paveikslais. Lietuvių skautų delegaciją į Džiamborę sudaro "Aušros" Tunto tuntininkas s.v.v.sl. A. Dudaitis (Sydnėjus) ir "Džiungo" Tunto berniukų draugovės draugininkas s.v.v. sl. N. Ramanauskas (Melburne). Konferencijos delegaciją sudaro pats vyriausias sąjungos vadovas, Pirmijos Pirmininkas v.s. dr. V. Čepas (Boston), ir LSS Australijos Rajono vadovas v.s. A. Krausas (Melburne). V. Čepas yra civilinės teisės profesorius ir buvęs daugely džiamborių. V.s. A. Krausas yra dalyvavęs švedijoje (1935), Olandijoje (1937), Prancūzijoje (1947), Australijoje ir kituose kraštuose tarptautinėse džiamborėse ir turi ilgametį patyrimą. Šie keturi atstovaus Lietuvą ir Lietuvių Skautų Sąjungą tuose dviejuose pasaulio skautų susibūrimuose. Mūsų trispalvė suplevėsuos pirmą kartą Azijos žemyne, Filipinuose ir Indijoje. Bus daroma visos pastangos atgauti nepriklausomybės laikais turėtas sąjungos teises ir palenkti kitų kraštų skautų vadovus mūsų sąjungos nepriklausomumui išlaikyti.

Mūsų atstovai liepos 15 d. jau išskrido iš Sydnėjus į Filipinus dideliu ir labai reikšmingu žygiu vykdyti. Visiems tautiečiams, parėmusiems aukomis ir eksponatais tariaama skautiškas acū! Apskaita ir rėmėjų sąrašas bus vėliau paskelbtas spaudoje.

(SKS)

IŠKILMINGA "AUŠROS" TUNTO SUEIGA

LANKOSI RETAS SVETYS

Gyvename dideliame kontinente: esame išsimėtę plačiais nuotoliais vieni nuo kitų. Didieji Australijos centrai — Sydnėjus, Melburnas, Adelaidė, Brisbanė ir Perthas, kuriuose gyvena didesni lietuvių skaičiai, yra nutolę vieni nuo kitų šimtais ir tūkstančiais mylių.

Taigi susitikti vieniems su kitais būna retų progų, kurios tikrai nuosirdžiai vertintinos.

Š.m. liepos 12 d. Bankstowne Liet. Namuose buvo reta ir iškilminga Sydn. liet. skautų "Aušros" Tunto šventė, kurion atvyko iš Melburno Australijos Liet. Skautų Raj. Vadas vyr. skt. A. Krausas. Jau apie 2 v. p.p. salėn rinkosi skautai ir svečiai, o už pusės valandos prasidėjo iškilmingoji sueiga. Uniformuoti skautai, gerbiant didžiuliu salutu, įnešė vėliavas ir išsiriškiavo abiejuose salės šonuose.

Paradui vadovavo "Aušros" Tunto adjutantas A. Alčiauskas.

Atvykus laukiamam svečiui vyr. skt. A. Krausui, lydimam "Aušros" Tunto štabo narių, jo įvedamuoju žodžiu buvo pradėta sueiga, prieš tai atskiroms draugovėms ir kitiems skautų vienietams atraportavus adjutantui apie dalyvių skaičių. Iškilmėse uniformuoti skautų dalyvavo gerojai per pusšimtį.

Rajono vadovas vyr. skt. A. Krausas savo kalboje pasidžiaugė išaugusiu tunto skautų skaičium, išreikšdamas padėką skautų tėvams, rėmėjams ir visiems bičiuliams už dedamas pastangas ir aukas, kad įjungtų juodaugiau jaunimo į lietuviškosios skautijos eiles.

Kreipdamasis į skautus, žilagalvis vadas linkėjo jiems stropiai sekti skautų obalsiu, gyvenant kilnia idėja tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui. Skautavimas esąs tamprus ryšis su gamta, o gamtoje, esą, lengviausia pajusti Aukščiausiojo buvimą. Skautų organizacija tampriausiai sucementuojanti jaunuosius bendruomenės narius vienalytės bičiulystės, ir jos veikla vienijanti bendruomenę gražion darnon, kuri turinti būti gyva ir judri, kaip vėliava žaityjantis augalas.

Vyr. skt. A. Krausas plačiai ir

išsamiai nušvietė Filipinuose ruošiamos viso pasaulio skautų sąjungos reikšmę, kurioje šiais metais dalyvauja ir egzilių skautai. Lietuvius skautus atstovauti tenkanti garbė Australijos lietuviams. Kadangi į Filipinų sostinę Manilą, prie kurios vyks daugtūkstantinis viso pasaulio skautų sąskrydis, kelionė kainuojanti gana brangiai, tevyksią tik keli lietuvių skautų reprezentantai.

Į Filipinų Džiamborę vykstą mūsų šaliai, kad išgarsintų Lietuvos vardą ir paskleistų tūkstančiams pasaulio jaunuolių žinias apie Lietuvos okupaciją ir vargus. Jie važiuoja ne asmeniniam malonumui, bet kilniam tikslui įgyvendinti.

Po to sveikinimo kalbą pasakė ALB-nės Krašto Valdybos atstovas vicepirm. inž. I. Jonaitis. Jis dėkojo skautams, jų vadams ir visiems rėmėjams už šį didelį lietuviškojo jaunimo auklėjimo darbą, nesigailint nei savo sveikatos, nei mediaginių aukų. Skautų organizacija esanti ne tuščio susibūrimo vienetas, bet jau savo programa — aiški ir kilni tarpusavė bendrija.

Kreipdamasis į skautus inž. pskt. I. Jonaitis siūlė jiems ne tik grožėtis savo uniforma, bet auklėti save ir tobulinti savąjį aš. Jis pasidžiaugė, kad vykdamas skautų patyrimo laipsnių programas esą galima praeiti ir liuanistiniais dalykai, kas teikią nekanuojamos reikšmės lietuviybės išlaikymui jaunųjų širdyse.

Vykstančiai į Filipinus delegacijai jis paliknėjo nepasitenkinti tik lietuviškosios vėliavos demonstracija, bet įeiti į kitų kraštų skautų širdis ir užkariauti juos savajam reikalui.

Po šių įvedamųjų kalbų, buvo įsakymo skaitymas ir naujų skautų įžodis. Kelioika berniukų ir mergaičių vėl pagausino "Aušros" Tunto eiles.

Čia pat sekė Padėkos Ordono įteikimo ceremonijos būv. Krašto Valdybos pirmininkui St. Kovalskiui. Ta proga Rajono Vadas A. Krausas priminė, kad šis padėkos ženklas įteikiamas mūsų tautiečiui, kuriam vadovaujant Krašto Vald. buvo itin susirūpinusi Australijos liet. skautų veikimu, suteikdama šiam jaunimo sąjūdžiui

moralinę ir mediaginę paramą.

Dėkodamas už suteiktą garbę, apdovanojantis St. Kovalskis pasakė ilgesnį kalbą, atskleidždamas eilę lietuviškosios veiklos aspektų išeivijoje. Jis apgailestavo, kad Lietuvos laisvės byla nesanti gerose ateities perspektyvose, nes vis nauji smūgiai gulą mūsų nepriklausomybės kovos siekimus. Čia vėl buvo priminta Lietuvos Pasiuntinybės prie Vatikano teisi susiaurinio negerovė, nes, kalbėtojo nuomone, taip tarptautiniams reikalams klostantis, mūsų tremties dienos galinės dar prailgėti ne tik paskiriems metams, bet gal dešimtmeciams ar net ilgiau. Taigi visa viltis — esąs mūsų jaunimas, kuris turis išsaugoti lietuviybės tęstinumą.

"Kad bendruomenė būtų tęstinai gyva, į gyvenimą turi ateiti mūsasis jaunimas, kuriems reikia duoti kelią, vyresniesiems nurodant jų klaidas" — toliau tęsė p. Kovalskis. — "Jaunimas turi pilną teisę reikalauoti būti tuo, kuo jis gimė. Tai — prigimtoji teisė."

Po to kalbėjo Australijos Liet. Skautų Raj. Dvasios Vadas kun. P. Butkus, skaut. A. Mauragis, Skautų Tėvų K-to pirm. B. Stacionis ir "Aušros" Tunto tunt. A. Dudaitis.

Gražiame savo žodyje kun. P. Butkus padėkojo Rajono Vadui už atvežtą pavasario nuotaiką. Linkėdamas vykstantiems į Džiamborę, jis priminė, kad šis žygis yra prasmingas ir, jeigu lietuvių tremties skautai vėl būsią priimti į Tarpt. Biurą, tai jau būsią atsiiektas didelis laimėjimas.

Kreipdamasis į mažuosius skautus, tik ką davusius įžodį, kun. P. Butkus kalbėjo: "Užrištasis kaklaraištis rodo, kad Jūs esate surišti skautiškoja priesaika. Siekite tobulybės kaip tos skruzdėlės, kurios pamažėle sukraina skruzdėlyną, galintį parvesrti net didelį vežimą."

Po tunt. A. Dudaičio padėkos, oficialioji sueigos dalis buvo baigta. Prie simbolinio lauželio, kurį vedė adj. A. Alčiauskas, buvo visų gražiai padainuota, pasijuokta, suvaidinta keli linksni skautiškieji pokštai ir po tradicinės vakarinės giesmės išsikirstyta su džiugu jausmu širdyse.

JAUNIMAS IR MES

Perskaitę "Mūsų Pastogėje" p. B. Nemeikos straipsnį "Sportinio darbo sunkumai", norėčiau išskirti keletą minčių apie nesportuojantį jaunimą. Autorius išskėlė tikrai vertingų ir realių minčių. Aš tik norėčiau vienoje vietoje jį papildyti. Tėvų nenoras leisti savo vaikų į lietuviškas organizacijas yra tik baimė dėl būsimų išlaidų (mano pabrūkta). Visas kitas priežastis iškelia tik tam, kad pateisintų savo perdėtą taupumą, t.y. šykštumą.

Lietuviško jaunimo organizacijos Adelaidėje yra šios: 1) Savaitgalio mokykla, 2) Lituanistiniai kursai, 3) Skautai ir 4) Sportininkai.

Kai pažvelgi į tas institucijas, tad krenta į akis, kad tas pats jaunimas jose dalyvauja ir matai, kai jis susilęs bėga iš vienos suigos į kitą. Kartais tos sueigos kryžiuojasi. Kad to išvengtumė, yra būtina suderinti organizacijų veikimo laiką. Labai yra svarbu, kad skautų sueigos nesutaptų su sportininkais, sportininkų — su lituanistais ir panašiai. Mano nuomone, tų visų keturių organizacijų bendradarbiavimas yra būtinas, nes jos papildo viena kitą.

Visiems yra aišku, kad besimokančiam jaunimui reikalingas tautiškas išsilavinimas. Išminėtosios institucijos tą išsilavinimą duoda, ir jaunimo energijos perteklių nukreipia tinkama vaga ir apsaugo nuo gatvių zulinimo bei žalingos draugystės.

Visi sutinka, kad vaikų auklėjimas brangiai kaštuoja, o jį sudaro ne tik mokslas, bet ir papildomi šaltiniai: skautai, sportininkai.

Kaip patraukti jaunimą į tas gretas? Labai sunku. Didžiausia čia kliūtis yra perdėtas tėvų taupumas. Ir tas taupumas jau yra davęs nepageidaujamų vaisių.

Dažnas jaunuolis ar jaunuolė jau subrendo ir nors kartais ir atsilankė į lietuviškus parengimus, bet jau nebepritampa prie jų ir dažnai daugiau nebesirasdo. Nuėjo jau kita gyvenimo vaga.

Jaunimas, susibūręs skautuose ar sportininkuose, yra jau susigyvenęs tarp savęs ir susidraugavęs. Jaunuolis, nesilankęs čia keletą metų dėl tėvų šykštumo, sunkiai bepritampa, o dažniausia jau neieina gatvių zulinėti. Kas kaltas? Čia gali tik tėvai atsakyti.

Kiekvienam yra žinomas posakis: "Su kuo sutapsi, tuo ir pats patapsi". Vėliau to neištaisysi. Veltui praleistas laikas duoda labai skaudžių pasekų ir jau ne vienas tėvas griaužiasi dėl padarytos klaidos. Laikas yra didžiausias šykštuo:is: duoda jis minutes, pasiima valandas negrįžtamai. Kas jau pavėlavo, šaukštai po piet. Tačiau kas dar nepavėlavo, tepasvarstau, ką jis nori savo vaikams duoti? Ar jis mano, kad vėliau galės nukreipti jų gyvenimo vagą kita linkme? Abejotina! Laikas lieti savo vaikus į jaunimo eiles tik iš pat mažens, pradėdamu nuo savaitgalio mokyklos, skautų, vėliau jau jie patys įsijungs į lituanistinius kursus ir sportininkus.

Keistai atrodo tėvų teisinimas dėl laiko stokos, nes to laiko vaikui turi mairas. Tokiems motyvams geriausias atsakymas — studentai. Daugelis iš jų tarnauja, studijuoja ir dar randa laiko ne tik priklausyti lietuviškoms institucijoms, bet dar ir dirbti su jaunimu. Pagarba jiems ir pavyzdys tiems tėvams, kurie savo vaikų nedalyvavimą teisingai laiko trūkumu.

Esminis dalykas — geri norai. Iš patyrimo galiu pasakyti, kad turint norą, viskas yra suderinama, o jų neturint, pasistiepinimo motyvai lengvai surandami.

Baigdamas, noriu pacituoti rašytojos Žemaitės pasakymą: "O tu, brolau, tyčia patsi iš savo noro pasišalinai iš tėvynės. Teisybė, pavyko tau, turi gerą duoną ir pinigų. Bet, tur būt, brangiausio daikto nebetur! — meilės tėvynei."

J. Riauba

LIETUVI, NEUŽMIRŠK UŽSUKTI Į PASTĄ SU "MOSŲ PASTOGĖS" PRENUMERATOS PINIGAIS!

Viešnagėje pas Gydytoją

(REPORTAŽAS)

Jei teks kada važiuoti iš Newcastelio į Brisbane, pasuk penkias mylias nuo pagrindinio vieškelio, kur tarp žalių kalvų ir žalčiais vingiuojančių upelių guli mažas miestelis Stroud.

Niekuo ypatingu jis nepažymėtas kelionės žemėlapyje, bet ten gyvena lietuvis gydytojas ir to užteko mus pavylioti nuo pagrindinio kelio. Draugiškos mergaitės nurodymais nukreipti, lengvai suradome vienintelio šiose miestelyje gydytojo rezidenciją. O sustoję, tuoj pamatėme maloniai besišypsantį Dr. Kišono veidą. Kalnų saulėje gražiai nudėgusi p. Kišonienė taip pat linksmi pasveikino taip retai pas juos užklystančius lietuvius.

Daktaro rezidencija — tai didelis baltas namas plataus daržo apsuptas. P. Kišonienės darbo ir rūpesčio dėka, sodelis ir daržas netik suteikia grožio sodybai, bet taip pat duoda taip trūkstantiems daržovių, o net ir vaisių. Gretimam darže besigamančios avys ir vištos papildo kaimo idilę.

Dr. Kišonui vadovaujant, aplankė arti miestelio esantį kalnagubrij, nuo kurio atsiveria plati Stroud miestelio ir jo gražių apylinkių panorama. Tai vainikas įvairaus augščio kalvų, nusileidžiančių iki upelio krantų, turtinai apaugusių žaliuojančiais medžiais, o kilimai žalių pievų, atbėgančių iki miestelio sodybų, dar labiau puošia aplinką.

Seno (australišku mastu) miestelio trobesiai rikiuojasi šalia vienas kito keliose gatvėse, kalnų grožio ir ramybės apsupti. Kelios, įvairių tikinčiųjų grupių, mažutės bažnytelės, statytos pereinam šimtmetį ir seni kapai su pajudusiais, perkrypusiais šimtametiais paminklais — tai nerasta miestelio istorija.

Idomiausios yra didžiulės požeminės rūšys, telpiančios tame pačiame kalne, nuo kurio stebime šią žavią, idilišką vietovę.

Kalno viršuje į tas rusis praveisti gilūs, 18-19 pėdų šuliniai su geležinėm kopėčiom, kurie šiuo metu, saugumo sumetimais, yra padengti sunkiom, cementinėm plokštėm.

Šiandieną jos tuščios ir nelankomos. O gal ir netuščios?

Kai įsiklausai, rodas, girdi bevaikščiojančių žingsnius, o kai susunkti į šulinio angą iš gelmės atsiliepa daugiau negu prieš šimtmetį ten dirbusių konviktų balsų aidai.

Gyvenimas čia plaukia tyliai ramiai, be sunkaus darbo, be sukrėtimų. Daktaras aptarnauja apylinkę 15 mylių spinduliu, priima ligonius savo kabinete, lankydamas namuose ir, esant reikalui, pagelbsti artimiausioj ligoninėj. Kadangi miestelyje nėra vaistinės, tai tenka pačiam ir vaistais aprūpinti ligonius.

Darbo pilnai užtenka. Vakarai lieka skaitymui ir kitiems privatiems malonumams. "Nuobodu", — sako p. Kišonienė, — "bet labai ramu ir lengva, kai ankstyvą rytmetį nereikia keltis ir skubėti į fabriką viename iš Sydnėjus priemiesčių."

Socialinis miestelio gyvenimas labai gyvas. Yra gerai įruoštas kinas, dažnai ruošiami šokiai, žaidžiamas tenisas, golfas, rengiamos įvairios sportiškos bei kitokios pramogos ir šventės. Vasarą veikia gerai įruošta artimam upeli maudyklė.

Bet šiomis pramogomis daugiausia naudojami tik gydytojo dukrelė Dalia, kuri lengvai surado vienmečių draugų naujoje aplinkoje ir mokykloje. Atsisveikinus su maloniais šeimininkais, po kelių valandų viešnagės ir vėl pasukome į vieškelį. Čia kelią mums pastoję šimtai karvių.

Kaip bespaudėm mašinos sireną ir šūkavom, jos nebeapgaitino savo lėto, ritmiško žingsnio, ne galvos nepadėjo ir mūsų pusę. Rodos, jų karviškos ramybės nebusukrėstų nė atominė bomba, kritusi jų vidurin.

Kantriai turėjome laukti, kol jos be jokios skubos atituštino kelią į šiaurę.

Rūta

Ivairu ir idomu

LENKAI PATENKINTI VLIKO SVEIKINIMU

Lenkų dienraštis "Nowy Swiat" (Naujas Pasaulis), leidžiamas New Yorke, gegužio 23d. įžanginiame "Sunkus, tačiau bendras kelias" prisiminė Vliko pirminko dr. Antano Trimako sveikinimą, pasiųstą dr. Ottonui Pehrai, Lenkų Vienybės Amerikoje pirminkui. Dr. A. Trimakas gegužės 3, lenkų tautinės šventės proga savo sveikinime išreiškė viltį, kad teisingumas persvers tiraniją ir abi tautos, lietuvių ir lenkų, galės vėl tvarkytis visai laisvai ir demokratiškai.

Lenkų dienraštis, pasidžiaugęs Vliko sveikinimu, pastebi: "Sunkus, labai tolimas (atsseit, senas), bet ir bendras yra kelias laisvųjų lenkų ir laisvųjų lietuvių. Minėtas laiškas (nurodoma, kada ir kam jis įteiktas) vertas viešai skelbti labiausiai dėl to, kad to bendro kelio faktas šiandien pripažįstamas ir brolių lietuvių, kurie kaip ir lenkai praeityje nepataikė rasti bendro kelio. Čia skelbiamas laiškas tebūnie liudijimu, kad įprasta žmogiškoji išmintis ir politinė nu-

mininkais, po kelių valandų viešnagės ir vėl pasukome į vieškelį. Čia kelią mums pastoję šimtai karvių.

Kaip bespaudėm mašinos sireną ir šūkavom, jos nebeapgaitino savo lėto, ritmiško žingsnio, ne galvos nepadėjo ir mūsų pusę. Rodos, jų karviškos ramybės nebusukrėstų nė atominė bomba, kritusi jų vidurin.

Kantriai turėjome laukti, kol jos be jokios skubos atituštino kelią į šiaurę.

Rūta

voka diktuoja abiem tautom neatšaukiamą bendrumą, išplaukiantį iš istorinės būtinybės. Turime viltį, jog tai išreiškia nekintamą sprendimą ir gerąją valią — būtinu privalumus, reikalingus gerai kaimynystei ne tik netaikėme ir nelaisvėje, bet ir giediom dienom, triumfuojant laisvei ir valstybiniam nepriklausomumui".

LENKIJOS LIETUVIAI SVEIKINA

Iš dabartinės Lenkijos Szczecino, vokiečių vad. Stettin, atvyko į Torontą pas savo gimines Jonuš šeima — tėvai su dukterimi. Ten jie gyvena nuo pat karto meto. Pasirodo, tiek Szczecine, tiek apylinkėse ir visoje Lenkijoje išblaškytų lietuvių yra nemažai. Visi, kas išgyveno Lenkijoje 10 metų, yra laikomi piliečiais ir apie grąžinimą į Lietuvą dabar nebekalbama, nors pirmaisiais metais po karo laikas net varu net buvo išvesti. Szczecine žinomų lietuvių esą per 100, o kiti ir nebendraudą su savaisiais. Visur, kur yra daugiau lietuvių, veikia liet. draugijos, kurios priklauso Varšuvosje suorganizuotam lietuvių centrui.

Janušams išvykstant Szczecino lietuviai prašė perduoti nuoširdžiausius linkėjimus laisvojo pasaulio lietuviams.

ZYDAI SUSIROPINĖ...

Savo tautiniu likimu yra susirūpinę ir Amerikos žydai.

Pasaulio sionistų pirmininkas dr. Nahum Goldmann kalba apie naują pavojų žydams. Sako išsilavinimas iš geto ir išiliejimas į laisvą visuomenę yra žydam didesnis pavojus nei praėjusiais šimtmečiais. Tai gali lengvai privesti prie

žydų bendruomenių pakrikdymo ir praradimo sąmonės, kad yra žydai.

Tragiškas nacių persekiojimas sustiprino žydų sąmonę šiai generacijai. Bet to neužteks kitai generacijai. Dėl to žydų bendruomenės dabar yra svarbesnės nei praeityje.

"Mes mokėjome praeitais šimtmečiais pragyventi blogus laikus... dabar mes turime mokėti — o tai yra sunkiau — pragyventi gerus laikus ir pasilikti žydais".

BONOSKIUI APRODINĖJO LIETUVĄ

Šio šimtmečio pradžioje iš Šiaulių Amerikon atvykusio Jono Baranausko ir Barboros Mačiulytės Baranauskienės sūnus Feliksas Bonosky buvo vežiojamas po Lietuvą beveik dvi savaites (nuo birželio 8 iki 19) ir jau tenai neva sakėsi esąs "nustebintas nepaprastu Lietuvos pasikeitimu" (o mato pirmą kartą). Šiauliuose jam buvo suorganizuota pasimatymas net ir su giminėmis — pusseserėmis. Lietuvoje jam rašytojų vadai rodė pačius gražiausius ir geriausius dalykus (jų tarpe net ir Palangos bei Nidos pajūrio kopas), reprezentuojančius dabartinę Lietuvą, ir nuo hitlerininkų — esesininkų žuvusiųjų žmonių ir keturių 1927 metais sušaudytų komunistų kapus — paminklus, kurie turėjo reprezentuoti "Lietuvos praeitį". Nors tas "Amerikos rašytojų atstovas" be vertėjo ir negalėjo susikalbėti, bet pažadėjo grįžęs labai daug rašyti apie nepaprastą Lietuvos pažangą ir laimę.

* Prof. Juozas Brazaitis paraišė įvadą beletristikos rinkiniui anglų kalba. Rinkinį redaguoja rašyt. St. Zbarskas. Jame tilps kūrinių 20 lietuvių autorių, pradedant senaisiais ir baigiant pačiais jaunaisiais.

MŪSŲ GYVENIMO AKTUALIJOS

A.L.K. KULTŪROS DRAUGIJOS AUSTRALIJOS LIET. ARCHYVO STAUTAS

1. Archyvo pavadinimas: Australijos Lietuvių Archyvas, sutrumpintai — A.L.A.

2. Archyvo tikslas: surinkti ir saugoti Australijos lietuvių spaudą (periodiką, knygas) ir visą kitą dokumentinę medžiagą, liečiančią Australijos lietuvių gyvenimą (organizacijų bylas, dokumentus, fotografijas, proginę literatūrą — skelbimus, parengimų programas, bilietus ir t.t.).

3. Archyvo eksponatai registruojami į inventorius knygas bei katalogizuojami pagal savo rūšis ar paskirtį.

4. Archyvo surinkta medžiaga gali pasinaudoti kiekvienas lietuvis ar organizacija, bet eksponatai išduodami tik ypatingais atvejais — mokslo, studijų, parodų reikalui. Organizacijų bylos gali būti išduodamos tik su tų organizacijų vadovybės raštišku sutikimu. Skaitymui eksponatai neišduodami.

5. Visi archyvo eksponatai pagal galimybę renkami 3. egz. skaičiuje. Du iš surinktųjų egzempliorių skiriami išlaivintos Lietuvos mokslo institucijoms, vienas egzempliorius tol lieka Australijoje, kol čia bus organizuotas lietuvių gyvenimas.

6. A.L.A. yra Australijos Lietuvių Katalikų Kultūros Draugijos

padalinys. Ji skiria ir atleidžia archyvo vedėją ir kitus pareigūnus, telkia lėšas archyvo tvarkymui: periodikos komplektų, knygų įrašimui, patalpoms, spintoms ir t.t. Draugija kontroliuoja archyvo vedėjo darbą bei nusto veikimo gaires, keičia ar papildoma archyvo statutą.

7. Visi suaukoti bei nupirkti ar kitaip įgyti eksponatai yra archyvo nuosavybė tol, kol jis juos tvarko, išskyrus organizacijų bylų apsaugą, dėl ko susitariama atskirai raštu su jomis.

Archyvas turi surinkęs apščiui medžiagos, kurią reikia įrašyti ir sutvarkyti, kam reikalingos lėšos. Š.m. rugpjūčio mėn. 8 d. yra ruošiamas vakaras Bankstowno Lietuvių salėje, kurio pelnas bus skiriamas archyvo plėtimui ir tobulinimui.

Visus lietuvius kviečiame šį darbą paremti ir atsilankyti į vakarą.

Jau sutiko dalyvauti meninėje dalyje solistė p. Bernotienė, Dainos choras ir linksmieji broliai.

Vakaras turės puikią meninę programą, gerą orkestrą ir bufetą, todėl tikimės, kad visuomenė šias mūsų pastangas nuoširdžiai parems.

A.L.K. Kultūros D-j

Pagal tų penkių asmenų įstatus A. V-bai atimtos Klube visos teisės ir ji net iš narių sąrašo išbraukta. Kokią teisę tie 5 nariai turėjo A.V. iš Klubo išmesti, net nieko apie tai nepašalinus pados A. V. — Liet. Namų Fondo steigėjo. Tą jų žygį skaitome neteisėtu. Pagaliau kokią teisę turėjo tie 5 asmenys, arba kad ir visa Klubo Taryba, išmestami iš Klubo MAV, pasilaikyti jos įnašus. Taipgi neteisėtas darbas. Nesame tikri apie tolimesnį Klubo įsisteisinimą, tačiau, kiek girdėti, nebuvo padaryta, kas turėjo būti padaryta.

Spaudoje buvo kelias atvejais tie trūkumai nurodyti, tačiau Klubo Taryba neatkreipė į juos dėmesio ir nepasistengė jų atitaisyti ar bent spaudoje atremti. Tik kelias atvejais jai artimi žmonės arba bandė tuos kritikus spaudoje nujuokti, arba tik grubiai pakaltino juos kaip gero darbo trukdytojus. Mūsų manymu ji turėjo, jei galėjo, viešai ir pamatuotai jiems atsakyti ir juos nutildyti. Bet ji to nepadare, vadinas — negalėjo.

Kaip minėta, MAV yra bendrųjų lietuvių namų pirkimo iniciatorė ir stipri rėmėja; mes ir dabar nesame tos idėjos trukdytojai ar kenkėjai. Mes, priešingai, ir dabar esame pasiryžę ją remti ir ugdyti. Tačiau manome, kad jų organizacinis darbas turi eiti teisėtu keliu, pagal nusistovėjusias demokratines tradicijas. MAV iš Klubo pašalinimą skaitome netikslingu ir neteisėtu veiksmu ir prieš tai protestuojame.

Mes kviečiame pačių bendruomenę spręsti, kur čia tiesa ir etuali reikalauti neteisėtus Klubo Tarybos žygius atitaisyti. Apylinkių valdybos nei Geelonge, nei Adelaidėje, nei Sydnejuje nėra nušalintos nuo bendrųjų liet. namų pirkimo ir administravimo reikalo. Neturėtų to būti ne Melbourne, tuo labiau, kad, kaip minėta, Melbourne A.V. yra liet. namų pirkimo pradininkė ir stipri rėmėja. Pagaliau yra daug tautiečių, kurie namų pirkimą nori remti tik per A.V.

Kaip visuomenei jau žinoma, 1958-59 m. Melbourne A.V. yra patraukusi M.L.K. Tarybą garbės teisman. Dabartinė, žemiau pasirašiusi Melbourne A.V., norėdama su Klubo Taryba gerojo kalbėti ir brolišką dvasiją visus reikalus aiškintis, parašė Klubo Tarybai raštą, prašydama atsakyti į tarpusavį bendradarbiavimą liečiančius tris klausimus. Tačiau per tris savaites nesitėkė į juos atsakyti, ir tik kitu raštu paragi-

ADELAIDE

AUKŲ TELKIMAS LIETUVIŲ NAMAMS

Šiomet pirmą kartą paskelbtas metinis vėjus sutelkti aukų Lietuvių Namams. Aukos, svarbiausia, skiriamos išmokėti dalį (£750) skolos. Kaip Sąjungos Valdyba pareiškė, ji nedarys jokių kitų didesnių išlaidų, kol pagrindinė skolos suma, išmokėtina šiais metais, nebus surinkta. Jei visuomenė pasirodys duosnesnė, valdyba vykdys kitus pirmos svarbos darbus — baigs dažyti namų vidų ir pradės dažyti iš lauko, ypač stogą. Norėdama nuspausti išlaidas iki minimumo, Sąjungos Valdyba, kaip ir ligšiol, remto darbams kvies talkas. Tokiais atvejais reikės pirkti tik dažus.

Ryšium su aukų telkimo vaju, tiems Adelaidės lietuviams, kurių adresai žinomi, buvo išsiuntinėtasi šitoks atsišaukimas:

TAUTIEČIAI,

Ne vieną kartą kreipėmės į Jus, Brangūs Tautiečiai, Lietuvių Namų reikalu ir kiekvieną kartą daugiau ar mažiau Jūs mūsų prašymus patenkinote.

Jau turime savus Lietuvių Namus, kur vyksta visos kultūrinės ir visuomeninės Adelaidės lietuvių gyvenimas, pripirkome sklypą, kur artimoje ateityje bus įrengta sporto aikštė, truputį aptvarkėme namų vidų ir kiemą. Išmokėjome antrąjį įkaitą — tūkstantį svarų.

Tačiau dar yra skolos pagal pirmąjį įkaitą £ 3000, kurių £ 750 su procentais reikia šiemet sumokėti. Be to, reikia baigti tvarkyti ir išdažyti namų vidų ir išorę. Yra ir daug kitų darbų, kurių atlikimas priklauso nuo lėšų.

Mums labai nemalonu vėl kreip-

nus, ji atsakė. Tačiau atsakė ne į iškeltus klausimus, o tik bendrai aiškindama Klubo veiklą. Mums atrodo, kad tuo keliu, bent su dabartine Klubo Taryba, mums nepavyks susitarti, tuo labiau, kad jie apie susitarimą savo rašte mini tik Garbės Teismą, bylai pasibaigus. Lieka tik bylinėjimosi ir viešo aiškinimosi keliai.

A.L.B. Melbourne
Apylinkės Valdyba

tis į Jus, Brangūs Tautiečiai, prašant pinigų, ypač, kad ir Jūs patys turite įvairių reikalų, o be to, ir tiek daug prašytojų yra. Tačiau, atsižvelgiant į visų lietuvių būtiną ir pirmąjį reikalą — Lietuvių Namų išlaikymą — drįstame dar kartą kreiptis į Jus, Brangūs Tautiečiai, neatsisakyti ir šį kartą paremti Lietuvių Namus.

Kad Jūs nebūtumėt varginami šiuo reikalu išėjusius metus, A.L.B. Adelaidės Apylinkės ir Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdybos, dalyvaujant ir pritariant ir kitų lietuvių organizacijų atstovams ir talkininkams, š.m. gegužės mėn. 31 dienos posėdy nutarė paskelbti kiekvienais metais liepos ir rugpjūčio mėnesius Lietuvių Namų Vajaus mėnesiais. Šiais mėnesiais bus bandoma sąjungos talkininkų — igaliojinių aplankyti kuo daugiau Adelaidėje gyvenančių lietuvių. Todėl, Brangūs Tautiečiai, neatsisakykite paaukoti pagal išgales Lietuvių Namams. Jūsų auka bus ne tik Lietuvių Namų, bet ir mūsų tautos gyvybinių reikalų paremimas.

Suprantama, kad ir kaip būtų stengiamasi, nebus galima aplankyti visų lietuvių. Todėl ir tiems, kurie dėl kokių nors priežasčių nebus aplankyti, bus duodama proga patiems auką atiduoti igaliojiniui, kurių pavarės bus paskelbtos spaudoje, arba Sąjungos Valdybos nariui, kurių vienas visuomet primins aukas po lietuviškų pamalų bažnyčios salėje.

Jei numatytas vėjus pavyks, Jūs nebūsite varginami ligi kitų metų vajaus, kol Lietuvių Namų skola bus išmokėta ir jie bus sutvarkyti taip, kad ir Jūs ir Jūsų vaikams bus malonu į juos užėti ir lietuvių kultūriniam, visuomeniniam bei sportiniam gyvenimui bus suteiktos palankiausios sąlygos.

Tikimės, kad suprasite reikalo svarbumą, nes Lietuvių Namai — Lietuvių Tautos Tvirtovė.

A.L.B-nės Adelaidės Apylinkės
Valdyba
Adelaidės Lietuvių S-gos
Valdyba

Adelaidė, 1959 m. gegužės mėn. 31 d.

Liepos 4 d. Sąjungos Valdyba buvo suaukusis talkininkų, kurie jau anksčiau sutiko vykdyti aukų

rinkimą, susirinkimą. Tame susirinkime talkininkams paskirstyti rajonai, jie aprūpinti atitinkamais igaliojimais, oficialiom kvitų knygelėmis ir t.t. Talkininkai pasidėjo jau tuojau pradėti lankyti savo rajonų lietuvius.

Reikia manyti, kad adelaidiečiai, ligšiol jau suaukoję per 4000 svarų, ir šį kartą nuoširdžiai prisijungs prie bendro visos kotontijos reikalo. Namai, be kurių lietuviškas veikimas šiandien jau sunkiai įsivaizduojamas, turėtų būti išmokėti pačiu artimiausiu laiku.

L-1

PIETŲ AMERIKOS SPAUDA MUMS ROPIMAIŠ KLAUSIMAIŠ

Ryšium su Ženevos konferencija didysis Montevideo dienraštis "El Dia" savo bendradarbio C. Voraxo str. klausia: Ar ir vėl bus užmiršta pagrindinė problema? Toji problema, aišku, yra Rytų ir Centro Europos pavergtųjų valstybių išlaisvinimo klausimas. Autorius klausia, kodėl Vakarų galybės turi šokti pagal Chruščiovo amuiką ir į sovietų ultimatumus pasitraukti iš Berlyno neatsakojams stipresniais ultimatumais: pasitraukti iš Lietuvos, kitų Baltijos šalių ir centrinės Europos. Kas turi daugiau pagrindo ultimatumams?

Buenos Aires įtakingas dienraštis "El Pueblo" Lietuvos gedulo proga didele antrašte paskelbė C. Veraxo str. "Lietuva paversta, bet nepamiršta". To paties autoriaus straipsnis apie naujienas sovietų baudžiamajame statute (kiek jos liečia pavergtųjų šalių politinius tremtinius ir jiems numatomas bausmes) buvo atspausdintas Argentinos žurnale "Dinamica Social" š.m. gegužės mėn. numery. Šis žurnalas leidžiamas ispanų ir italų kalbomis.

★ Apie a.a. prof. P. Salčiaus mirtį iš Lietuvos rašo, kad velionis labai paveikė jo buvusių mokinių pagal komunistinę liniją prarasti puolimai, po kurių įsai buvo pašalintas iš eity pareigų; labai sunkiai tai pergyveno, susirgo vežiu ir mirė; jo žmona, tų skaudžių įvykių parbloktas, susirgo psichine liga ir greitai po jo pasimirė.

A.L.B. MELBURNO APYLINKĖS VALDYBOS PAREIŠKIMAS

(A.L.B. MELBURNO APYLINKĖS VALDYBOS PAAIŠKINIMAI DEL SANTYKIŲ SU MELBURNO LIET. NAMŲ KLUBO TARYBA)

Kadangi santykiai tarp ALB Melbourne Apylinkės Valdybos ir Melbourne Liet. Klubo Tarybos yra nenormaliai pakirę ir dėl to spaudoje ir bendruomenėje eina visokios klaidinančios kalbos, mes manome, kad yra gyvas reikalas atvirai visą padėtį nušviesti, kad bendruomenė pati galėtų susidaryti teisingą vaizdą ir objektyviai spręsti, kas čia taisytina.

M.A.V. pirmoji išskėlė mintį pirkti lietuvių namus Melbourne ir pirmoji pradėjo rinkti aukas tam tikslui. Vėliau A.V. iniciatyva buvo bendruomenės susirinkimuose svarstoma namų organizaciniai pagrindai, sudarinėjama komisijos įstatams sudaryti. Įstatai per eilę susirinkimų buvo koreguojami ir taisomi, kol 1956 m. rugpjūčio 19 d. buvo priimta Namų Klubo įstatai (jau pačių Klubo narių, prisidėjusių prie Klubo savo įnašais), duodą teisę pagal nupirktų Klubo akcijų skaičių dalyvauti balsais Klubo reikalų sprendime ne vien fiziniams asmenims, bet ir visoms liet. organizacijoms, pirkusioms akcijas, tarp jų su 37 balsais ir A. V-bai.

Susirinkimas igaliojo Klubo Tarybą įregistruoti įstatus valdžios įstaigoje, reikalui esant — padarant laikinuos pakeitimus. Taigi, Taryba gavo igaliojimą įstatus įregistruojant juos pakoreguoti. Tačiau, mūsų manymu, to negalima aiškintis kaip igaliojimą pakeisti organizaciją iš pagrindų. Per daug mėnesių nieko nebuvo girdėti apie įstatų įregistravimą, kol pagaliau išgirdom, kad 1957 m. gruodžio 11 d. įstatai buvo įregistruoti, pasirašant juos penkiems Tarybos nariams (1/3 Tarybos narių). Kaip iš laikinių Klubo narių teko nugirsti (nes A.V. nieko prieš tai, nei po to nebuvo painformuota), tie įregistruoti įstatai visiškai ir iš pagrindų skyrėsi nuo visuotinio narių susirinkimo priimtų įstatų. Štai keli jų pavyzdžiai: Liet. organizacijos Klube nebepali dalyvauti; akcijos ir pagal jas balsavimo teisės panaikinamos; vienos akcijos suma užskaitoma kaip įstojamasis mokeskis, kitų akcijų suma — kaip neteterminuota paskola. Vadinas, iš akcinės bendrovės padaroma lyg kooperacinė bendrovė ar pan. Tokie pakeitimai galimi tik su visuo-

tinio narių susirinkimo pritarimu. Taryba nepasistengė susirinkimo suaukti. Kas dar keisčiau — Tarybos pirmininkas nepasistengė net visos Tarybos narių atskilausti. Tokie australo advokato pasiūlyti šabloniniai įstatai buvo įregistruoti net be Tarybos atitinkamo nutarimo, net visiems Tarybos nariams nežinant.

Tie penki Tarybos nariai, pasirašę įstatus, padarė aiškiai neteisėtą žygį. Jie tikrai neturėjo visuotinio narių susirinkimo igaliojimo. Pagaliau organizacijos veidą keičiant turi žinoti visi jos nariai. A.L.B. Melbourne Apylinkės Valdybai nebuvo leista tai sužinoti ir vėliau jai apie tai nebuvo pranešta bent per dvejus metus.

JŪSŲ PINIGAI SAUGŪS

yra

BANK OF NEW SOUTH WALES

ISTEIGTAME 1817 m.
TURTAŠ VIRŠIJA \$500,000,000

Australijos seniausias ir didžiausias komercinis bankas telkia draugišką ir paslaugų patarnavimą virš 1,000 skyriuose bei agentūrose kiekvienoje Australijos valstybėje, N. Zelandijoje, Fij, Papuo, N. Gvinėjoje ir Londone.

Rašyk ar atsilankyk artimiausiam Skyriuje ir paprašyk broliūro "A Complete Banking Service". Jūs maloniai priims —

BANK OF NEW SOUTH WALES

(INCORPORATED IN NEW SOUTH WALES WITH LIMITED LIABILITY)

Bendras ir taupos
skyriai

Labai Svarbus Pranešimas

Lietuvių Prekybos Bendrovės Londone vadovybei malonu pranešti, kad ji yra susitarusi su vienu didžiųjų Anglijos audimo fabriku pagaminti Lietuvių Prekybos Bendrovei 75.000 jardų EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONĖS MEDŽIAGOS. Remdamiesi ilgu savo patyrimu ir žinodami, kas mėgstama Lietuvoje, toms medžiagoms esame parinkę specialų raštą — dvigubus ypač švelnius ruoželius. Taip pat ir naujas spalvas esame parinkę ypač patrauklias: melsvą, tamsiai rudą ir tamsiai pilkšvą.

Visos tos medžiagos turi įrašą "Made in England".

Nepaisydama tai, kad tos medžiagos yra žymiai aukštesnės rūšies ir daug brangesnės, Lietuvių Prekybos Bendrovė nusprendė siūlyti jas visiems lietuviams standartiniams siuntiniams sudarinėti nepakeltomis kainomis.

Kadangi dar yra daug tokių lietuvių, kurie nori užsisakyti mūsų "Specialų standartinį siuntinį", kurį sudaro 23 jardai medžiagos, Lietuvių Prekybos Bendrovė nusprendė skirti tam reikalui 23.000 jardų medžiagos, iš kurios bus galima sudaryti 1.000 "Specialių standartinių siuntinių". Tokį siuntinį sudarys 23 jardai NAUJŲ EKSPORTINĖS RŪŠIES VILNONIŲ DVIGUBAIS RUOŽELIAIS 7 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams tiktai už

25.0.0 svarus sterlingus

įskaitant į tą sumą visus mokesčius. Užsakytojas gali pasirinkti tokias spalvas, kokios jam patinka.

Mūsų "Specialų standartinį siuntinį" gali užsisakyti kiekvienas, vis tiek, ar jis yra mūsų klientas, ar kitos firmos.

Pareikalavusiems mes nemokamai siunčiame tų naujųjų medžiagų pavyzdžius, standartinių siuntinių kainoraštį ir savo NAUJŲ BENDRINĮ KATALOGĄ.

Norėdami duoti progos pasinaudoti tuo siuntiniu ir tiems, kurie tuoju negali užsisakyti, gavę bent £ 1.0.0 užstato, galėsime 3 mėnesius laukti paties užsakymo.

Mes patikriname, kad:

SIŪSIME TIK TĄ MEDŽIAGĄ, KURIAS REMDAMASIS PAVYZDŽIAIS BUS PASIRINKĖS UŽSAKYTOJAS.

Mes būsime dėkingi, jei nuolatiniai mūsų klientai, prašydami NAUJŲ MEDŽIAGŲ pavyzdžių, laiškuose pažymės, kad jie jau yra nuolatiniai mūsų klientai.

Mums taip pat malonu painformuoti visus suvamyjų mašinų siuntimu besidominčius savo klientus, kad mes siunčiame rankines ir kojoms minamasias "Singer" suvamyjamas mašinas, kurių maitas yra čia apmokamas.

Mums vis dar būtų pageidaujami atstovai Australijoje. Prašom rašyti:

LITHUANIAN TRADING COMPANY

1A, HUNT STREET, LONDON, W. 11
GREAT BRITAIN.

Redaguoja: Antanas Laukaitis
Adresas: 35 James Str., Fairfield, N.S.W.

Sydnejuje

PAVYKĖS BALIUS

Liepos 11 dieną Kovo valdyba buvo surengusi savo metinį balių, į kurį atsilankė gražūs būrys jaunimo ir seniau aktyviai dalyvavusių sportininkų, kurie turėjo puikios progos savo buvusiųjų draugų tarpe praleisti kelias valandas malonaus laiko.

Baliaus metu, jau po ilgokos pertraukos, ir vėl pasirodė sydnėjikiams gerai žinomas jaunimo draugas muzikas Algis Plūkas, kuris čia pirmą kartą išvedė į viešumą savo suorganizuotą Jaunimo Oktetą. Gražiai suderinti balsai ir ypatingai stiprūs tenorai, padavinę penkias dainas, visų baliaus dalyvių sutiktas su didžiausiu entuziazmu. Kadangi jaunimas dainavo jaunimui ir dar taip gražiai, tai plovimai ir "bisavimai" aiškiai irodė, jog oktetą vadovas A. Plūkas, kartu su savo dainoriais, turi ir toliau dirbti ir mūsų "seniams", kurie, įsimylėję australiškąjį svarg, nesiteikia atsilankyti į tikrai puikius jaunimo ruošimus parengimus, kur įsitikintų, jog jaunimas moka ne tik sportuoti, skautų stovyklose stovyklauti, bet taip pat yra ir puikūs lietuviškos dainos meistrai.

Zinoma, ne visi ir iš mūsų vyresniųjų yra priešingi jaunimo darbai. Štai, baliaus metu Sporto Klubo "Kovo" pirmininkas V. Binkis dalyvius supažindino ir jiems pristatė koviečių tikrai nuosirdų draugą ir prietelį prekybininką Praną Mikalauską, kuris, supradamas sportininkų materialinius sunkumus, o jie yra paskutiniuoju laiku tikrai sunkūs, kiekviena proga stengiasi sportuojančiam jaunimui padėti. Baliaus metu P. Mikalauskas koviečiams įteikė du labai gerus užsienietiškus krepšinio sviedinius, savo kalboje išskeldamas sporto reikšmę jaunimui ir būtiną pagalbą jam, už ką šiam sporto bičiuliui tariamais nuosirdus sportiškas aciu. Jeigu daugiau tokių bičiulių turėtų mūsų jaunimas, tai argi būtų sunku ji išlaikyti savame lietuviškame ratelyje? Tikrai ne, nes jaunimą tik reikia suprasti, ko mūsų vyresnieji dar nenori ar neįstengia padaryti.

A. VASARIS
— JAUNIŲ TRENERIS

Zinomas koviečių krepšininkas A. Vasaris, nors pats ir neturėdamas per daug laiko, nes vakarais mokosi, apsiėmė treniruoti Kovo jaunų krepšinio komandą, kuri paskutiniuoju laiku dėl neturėjimo pastovaus trenerio buvo šiek tiek sustabdyti savo darbą.

Kovo valdyba kreipiasi į jaunų tėvus ir prašo juos leisti savo vaikus į krepšinio treniruotes, kurios jaunimui vyksta visai atskirai.

STEPONAS SAKAKULA

Augštai kvalifikuotas siuvėjas patenkins visus jūsų reikalavimus. Rankų darbas atliekamas europiečių specialistų priežiūroje.

Čia pat labai pingiai parduodamos medžiagos pasiuntimui jūsų giminėms ir "anapus".

S. SAKAKULA,

15 Park Str., Sydney, City.
(Pirmas augštas), tel. MA 4533

J. Strautins

5-TH FLOOR

306 The Causeway
MELBOURNE

X X X

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

rai kiekvieną sekmadienio rytą nuo 9 iki 11 val. Newtown Police Boy's Club naujai įrengtoje krepšinio salėje, Erskineville Rd., Newtown.

Adelaidėje

VYTIS II — KINGSTON 39 — 44
(15 — 26)

Pralaimėta buvo dėl blogo žaidimo pirmame puslaikyje. Antros puslaikis žaista gerai. Taškai: Visockis 14, Alkevičius 11, Merūnas 6, Rakauskas su Kitu po 4.

Jauniai ir jaunės pralaimėjo rungtynes be kovos, kadangi nesusirinko reikalingas žaidėjų skaičius. Žaidėjai-jos turėtų jausti didesnę pareigą atvykti į rungtynes. Savo apšildymu daro skriaudą kitiems žaidėjams, o taip pat ir visam sporto klubui.

VYTIS mergaičių I — TORRENS
35 — 54 (7 — 27)

Rungtynės pralaimėtos dėl blogo žaidimo pirmame puslaikyje. Nors priešinininkų komanda ir labai gera, vis dėlto Vytietės žaidė apsnūdė, be kovos dvasios. Antroje puslaikyje buvo visai kitas vaizdas, kovota ryžtingai ir puslaikis laimėtas. Taškai: M. Kelertaitė 14, O. Kelertaitė 8, Kitienė 7, Ignatavičienė 3, Prima 2 ir Pečiulytė 1.

M. Kelertaitė yra pakviesta treniruoti į Pietų Australijos rinktinę, iš kurios bus sudarytas galutinis dešimtukas, kuris atstovaus P. Australiją Australijos moterų krepšinio pirmenybėse, įvyksiančiose Queenslande. B.N.

SPORTAS LIETUVOJE

★ 1959 metų vyrų krepšinio pirmenybių nugalėtojais tapo K.P.I. komanda iš Kauno. Moterų čempionių vardą iškovojo taip pat Kauno K.P.I. komanda.

EUROPIETIS SPECIALISTAS OPTIKAS

Pritaiko Jūsų akims ir parduoda visų rūšių akinius. Darbo valandos kasdien 9-18 val., šeštad. 9-13 val.

9th Floor, 109 Swanston St., Melb. C.I. Telef.
(Priešais Melbourne Town Hall)
Centr. 1819

PŪKINĖS KALDROS

PLUNKSNINIAI MATRACAI, PAGALVES, LOVOS SKALBINIAI, kaip įpilai ir užvalkalai 63" (160 cm.) platumo, galima gauti firmoje

ROSE

38 WASHINGTON STREET, BEXLEY, N.S.W.
Rockdale stotis.

Tel.: LW 1220

SKYRIUS: Flemings Corner Shop, 181 Queen St., St. Marys, N.S.W.

Mūsų atstovas Jus aplankys kiekvienu metu.

Prekės duodamos ir išsimokėjimui. Mes kalbame vokiškai.

COSMOS TRADING CO.

SEKANČIAI SIUNTAI Į LIETUVĄ SIUNTINIUS PRIIMAME IKI LIEPOS MĖN. 26 D. SIUNTINIAI PASIEKS ADRESATUS SPALIO MĖN. PABAIGOJE.

Jūsų siuntinys gali būti apdraustas iki £ 100.- vertės! Laikome medžiagų, odos, skarelų ir kt. pigiomis kainomis. IŠPARDAVIMAS ŽIEMOS SEZONUI: Paltinė medžiaga 21/- už jardą (kainoje maitas įskaitytas). Puskvilonė kostiuminė medžiaga 17/3 už jardą (kainoje maitas įskaitytas).

Pristatykite siuntinius arba siųskite į Essendono geležinkelio stotį prekiene važta:

2 SCHOFIELD ST., ESSENDON, VIC. Tel. FX 2325.

Mieste: 300 Little Collins St., Melbourne, Vic. (6 aukštas). Tel. MF 2370. (Atidaryta tik ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais).

SKYRIAI:

Sydnejuje: A. Mauragis, 18 Crinan St., Hurlstone Park, N.S.W. Tel. LL 5549.

Adelaidėje: J. Lapiys, 28 Grange Rd., Hindmarsh, S.A.

Perthe: M. Lingienė, 21 Brookman St., Perth, W.A.

Brisbanėje: C. Kriaučiūnas, 82 Bywong St., Toowong, Q'ld. Tel. 7 5827.

Hoarte: N. Kantvilas, 57 Strickland Ave., Hobart, Tasm. Launcestone: J. Krutulis, 41 William St., Launceston, Tasm. Geelong: J. Cirulis, 241 Yarra St., South Geelong, Vic.

★ Vilniaus "Švietimas" (krepšinio komanda) nugalėjo Poznanės (Lenkijos) "Lech" komandą 80-60 rezultatu.

★ Per 1959 m. krepšinio pirmenybes daugiausia taškų surinko B. Gentvainis — 459 taškus, ir moterų G. Tulevičiūtė — 298 taškus.

★ Iš provincijų yra surinkta 20 augštaugių jaunuolių krepšinininkų, jiems yra rengiama mokomoji stovykla. Stovyklai vadovaus žinomas krepšinininkas S. Stonkus.

★ Europos krepšinio pirmenybių laimėtojai pasiskirstė vietomis sekančiais: I — T.S.R.S., II — Čekoslovakija, III — Prancūzija ir IV — Vengrija.

★ Liucernoje vyko Europos bokso pirmenybės, kuriose R. Tamulis susitiko su Europos čempionu L. Drogosz (lenkas). R. Tamulis pasirodė labai gerai ir turėjo beveik tikrą laimėjimą, bet antrame runde, susidūrus galvomis, jam buvo prakiestas antakis ir laimėjimas užskaitytas lenkui.

★ Vienuolikametė Laima Balaišytė, nugalėjusi keturias žaidėjas iš T.S.R.S. stipriausių stalo teniso žaidėjų dešimtuko, gavo meistrės titulą.

★ Pabaltijo ir Baltarusijos lengvatlečių turnyrą laimėjo Lietuva, surinkusi 13 pirmųjų vietų. Baltarusijai su Estija atiteko 9 ir Latvijai 5 vietos.

B.N.

SPORTO NAUJIENOS

V. KARALIUS AUSTRALŲ SPAUDOJ

Pasibaigus š.m. futbolo žaidynių sezonui, pagrindinė australų futbolo komanda (Rugy League) bus sudaryta iš 26 geriausių žaidėjų, kurie mėgins parsivežti iš Anglijos laimėjimą, vad. "pelenais", praloštą pereitais metais. Australai beveik visus savo senuosius žaidėjus pakeitė jaunesniais ir "iškasė" naują gerą beką Reg. Gasnier. Visi teigia, kad tada geriausias bekas, tačiau sporto kritikas George Crawford klausia, kaip jis atrodys po susitikimo su V. Karalium Anglijoje.

Austarų sporto kritikai savo spaudoje dažnai parašo apie Vinčą Karalių, nes pereitais metais jis labai įspūdingai pasirodė Australijoje ir tik dėka jo, visi tai pripa-

žįsta, Anglija laimėjo vad. "pelenus".

G. Craford savo straipsnyje, teigia, kad Australijos komanda yra pagrindinai pertvarkyta, tačiau pamini ir tą aplinkybę, kad vargu ar jie rado atsakymą negalėtingajam Karaliui, kuris tarsi šašas stovi kelyje Australijos laimėjimui. Vienintelis kelias esąs atrasti žaidėją, kuris būtų tolygus Karaliui, kokio dabartinė Australijos komanda neturinti.

Malonu, kad australiškoji spauda patiekia šiuos komplimentus lietuviui kai ypač žinome, kad V. Karalius, nors ir gimęs Anglijoje, ne tik nesigėdina, bet didžiuojasi savo lietuviška kilme.

R. Cibulskis (jnr.)

SPORTINĖS NUOTRUPOS

GANGSTERIAI SVEIKINA

Londono gangsteriai pasveikino anglų policijos seržantą S. Eldon už jo gerą pasirodymą 10.000 bėgime šimtet Stockholme įvykusiose Europos lengvosios atletikos pirmenybėse. Jie pasiuntė seržantui sekančią telegramą: "Mes esame sužavėti puikiu jūsų pasirodymu Stockholme. Dalis jūsų garbės, dėja, priklauso ir mums, nes mes esame tie, kurie duodame galimybę jūsų egzistencijai, o taip pat progą pasireikšti sportiniais gabumais. Darykite ir toliau taip! Mes didžiuojamės jumis, nors turime laikyti jus mūsų priešu."

Su pagarba Bosas

FUTBOLININKŲ KAINOS

Anglų futbolo pažiba A. Quixall buvo Manchester United klubo nupirktas už 45.000 svarų sterlingų, kuriuos gavo Sheffield Wednesday klubas. Ši suma, paversta auksu, būtų didesnė už šio

futbolininko svorį. Tatai yra rekordinis mokestis perkant žaidėją. Iki šiol už Cliff Jones buvo sumokėta 35.000 sv. st., kai garsusis S. Airijos vartininkas H. Gregg kainavo 1957 m. 23.000 sv. st. Jo tautietis D. Blanchover 1954 metais buvo nupirktas už 30.000 svarų st.

MOTERŲ FUTBOLAS

Nuo to laiko, kai moterys išsikovojo sau teisę žaisti futbolą, įvairiuose kraštuose pasitaiko įvairių atsitikimų, kartais ir gana skaudžių. Neseniai vienos draugiškose rungtynėse Bilstone, Anglijoje, įvyko gana didelės muštynės, kurias pradėjo pačios žaidėjos tarpusavyje, o vėliau, kaip dažnai pasitaiko ir vyrams žaidžiant, įsijungė ir žiūrovai, daugiausia žmonių vyrai ar žaidėjų gerbėjai. Viskas įvyko, kai "Darlaston Ladies" vienuolikei vedant 1:0 prieš "Handy Angles", teisėjas prieš "Ladies" priteisė baudinį ir, greitai sprendimą atsiėmęs, norėjo duoti baudinį priešingai komandai. Tačiau baudos neteko įvykdyti, nes "Ladies" žaidėjomis užvirė kraujas ir kelios žaidėjos priešinininkų jau gulėjo ant žemės. Įsimaišius žiūrovams, futbolas virsto bendromis peštynėmis, kol po didelio vargo policija visus išprašė iš aikštės.

V. LABANAUSKO "ISPAZINTIS"

Prieš kurį laiką dabartinės Lietuvos sporto laikraštis "Sportas" davė gerai Lietuvoje žinomo imtynininko Vlado Labanausko atsiminimus, kuriuose jis "skundžiasi" savo skurdžiu gyvenimu Neprikli. Lietuvoje, kur jis buvęs išnaudojamas visokių užsienio ir savo "menedžerių", nors tuo tarpu šiandien, būdamas "laimingas", jis vis dėlto privalo dirbti šiaulių El-

nio odos fabrike. Seniau, važinėdamas po įvairias pasaulio valstybes ir gaudamas gražius pinigų, turėjo jis, kiek daugumas žino, puikų gyvenimą, kai dabar, negalėdamas net nosies iškišti iš už geležinės Uždangos valstybių juostos, gali tik galvoti apie ateinančią darbininko senatvės pensiją, kai tuo tarpu jo draugai, būvę imtynininkai kapitalistiniame pasaulyje, daugumoje yra patys "menadžeriai", jo žodžiais vadinami "išnaudotojai" arba, blogiausiu atveju, ringo teisėjai, radę sau gerą pragyvenimą savo profesiniame užsiėmime.

Savo atsiminimuose Labanauskas prisipažįsta, jog baigiantis karui, jis kovojo prieš Lietuvos partizanus prie Kelmės ir buvo jų sužeistas. Partizanai jį vadina banditais, nors gal būtų jį tarpe ir buvo daugelis tų, kurie jam padėjo iš paprasto žemaitijos kaimo bernioko iškilti į pasaulines garšenybes.

ZALGIRIO MOŠIO PAMINKLO ROPINASI TIK LENKAI

Tik iš lenkų spaudos biuletenio "Tiesa" sužinojo, kad 1960 metų liepos 15 d. bus Žalgirio kautynėms paminėti statysimo paminklo atidarymas. "550-toms metinėms nuo lietuvių-lenkų-rusų ir čekų jungtinės kariuomenės pergalės prieš kryžiuočius paminėti".

Paminklo projektas jau esąs sukurta. Autoriai — Krokuvos architektas Cenckevičius ir skulptorius Bandura. Iš pranešimo nematyti, kad kas nors iš lietuvių turėtų progos su paminklo projektu susipažinti ir tarti žodį, nors jungtinės kariuomenės dalyvių eilėje "Tiesa" lietuvių ir drįso pastatyti pirmą vietą, o rusus net trečiojojo...

Hansa Trading Co. SAV. A.V. ir R.I. ANIULIAI

GENERAL MERCHANTS AND INTERNATIONAL
PARCEL SERVICE

387 LIT. BOURKE ST., MELBOURNE C.I., TEL. MU 4811

- PERSIUNČIAM DOVANINIAI SIUNTINIAI I SOV. SĄJUNGĄ IR KITUS EUROPOS KRASTUS IKI 44 SV. SVORIO.
- PRIIMAMI VAISTŲ IR MAISTO UŽSAKYMAI.

Greitas ir tikslus patarnavimas — pigiausi persiuntimo mokesčiai.

Mūsų prekyboje taip pat rasite didelį pasirinkimą geros rūšies vilnonių medžiagų: paltams, kostiumams ir suknėlėms; megztukų; pledų; skarelų; šiltos avalynės; įvairių rūšių odos ir t.t. Kainos nepalyginamai žemesnės, kaip krautuvėse.

Prekybos atstovai: ADELAIDE: B. LAPSIENĖ, 28 GRANGE RD., HINDMARSH, S.A.

MOE, VIC. HANSA TRAD. CO. 13 MOORE ST., MOE

Siuntinys už pusę kainos!

SPECIALIAI PAPIGINTOS KAINOS VASAROS SEZONUI

BALTIC STORES VISADA PASIUNCIA GERIAUSIOS RUSIŠKOS PREKES UŽ ZEMIAUSIĄ KAINĄ, BET DABAR SIULO SIUNTINĮ, KURIO VERTĖ, NORMALIAI, BŪTŲ DVIGUBA.

3½ yd. vilnonės medžiagos vyriškam kostiumui, 3 yd. vilnonės medžiagos moteriškam kostiumui, 3 yd. vilnonės medžiagos paltui (vyriškam arba moteriškam), 4 yd. šilkinės medžiagos suknėlei, 3 yd. poplin medžiagos vyriškiems marškiniams, 1 pora vyriškų pusbačių ir 1 pora moteriškų batelių.

Tokio siuntinio kaina, įskaičius muitą ir visus persiuntimo mokesčius, siunčiant per Baltic Stores yra tik £ 30.0.0. (angliškų).

Klijentui pageidaujant galima daryti pakeitimus.

Siuntinyje bus tik angliškos vilnonės medžiagos.

KADANGI NEJMANOMA ISVARDINTI DAUG PREKIŲ IR PARODYTI, KAD SIUNČIANT PER BALTIC STORES YRA PIGIAU, DUODAME TIK KELETĄ PAVYZDŲ.

Geriausia vokiška raudona įpylams medžiaga 1 yd. 17/6.
Populiariausia kostiumams medžiaga Lietuvoje (double plain)
geriausios vilnos 1 yd. £ 3.0.0.
Vyriški pusbačiai oxford £ 2.5.0.
I visas kainas maitas jau įskaičiuotas.

VAISTŲ KAINOS PAS MUS YRA MAŽESNĖS KAIP VAISTINĖSE.

Pav. 250 tab. Aspirino, 30 gr. Streptomycin, 500 tab. P.A.S. ir 500 tab. Rimifon jau su muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis tik £ 7.15.0.

Siunčiant per BALTIC STORES siuntėjas nieko nerizikuoja, nes už kiekvieno siuntinio pristatymą atsako BALTIC STORES.

VISAIS REIKALAIS PRAŠOME RAŠYTI:

BALTIC STORES BENDROVĖ

(SAVININKAS Z. JURAS)

421, HACKNEY RD., LONDON, E. 2. ENGLAND.

TIK PER BALTIC STORES YRA GERIAUSIAS IR PIGIAUSIAS SIUNTINIŲ KELIAS Į LIETUVĄ.

MŪSŲ PASTOGĖ

ADELAIDE

ADELAIDĖS LIETUVIŲ SAJUNGOS PRANEŠIMAS

Šie Adelaidės Lietuvių Namų vėjau tatkinkai liepos — rugpjūčio mėnesiais stengsis aplankyti tautiečius, gyvenančius išminčiuose rajonuose:

1. S. CIBIRAS ir J. PYRAGIUS — Croydon, Brompton, Bowden, Hindmarsh, Thebarton;

2. V. DUMČIUS — Kensington, Kensington Garden, Kensington Park, Erindale, Burnside, Wattle Park, Magill, Rostrevor, Maylands, Payneham, St. Peters, Koongara Park;

3. J. JASIONAS — Kilkenny, Croydon Park;

4. B. JURGELIONIS — Hendon, Albert Park, Royal Park, Queenstown, Cheltenham, Seaton Park;

5. D. KARPYS — Kilburn, Enfield, Prospect;

6. A. MARKŪNAS ir M. POČIUS — Taperoo, Osborne, Walkerville, Windsor, Gilles Plains;

7. V. RADZEVIČIUS — Clarence Park, Edwardstown, Ascot Park, Morphettville, Plympton;

8. S. REIVYTIS — Rosewater, Yatala, Finsbury, Ottoway, Cheltenham Gardens;

9. J. RIAUBA — Marion, Oaklands, Warradale, Brighton, Seacombe Gardens;

10. S. RUDZENSKIENĖ — Adelaidė, Nth. Adelaidė, Medindie;

11. B. STRIAUKAS — Unley, Mitcham, Hyde Park, Fullarton;

12. P. ŠATKUS — Pt. Adelaidė, Semaphore, Largs;

13. V. SULCAS — Torrensville, Hilton, Keswick, Lockleys, Fulham;

14. M. URBONAVIČIUS — Woodville, Woodville Gardens, Woodville Park;

15. L. VALČIUKAS — Norwood, Kent Town, Rose Park, Toorak Gardens, Tasmore, Dulwich, Linden Park, Parkside.

Be to, Jonas LAPŠYS ir A. ŠERELIS, o taip pat ir visi kiti tatkinkai bei A.L.S.-gos Valdybos nariai primins aukas ir nario mokesčių ir iš kitų, ne jų rajonuose gyvenančių, tautiečių.

A.L.S.-gos Valdyba

VAJUS PUNSKO LIETUVIAMS

Rūbų, avalynės ir pinigų vajus Punsko lietuviams šelpia baigiasi liepos mėn. 31 d. Aukus priima p. A. Šerelis, 18 Alison St., Woodville North. Negalint pristatyti, aukos bus atsiimtoms, paskambinus p. Šereliui tel. M7102 arba p. Garbaliuskienei tel. LF 6829.

Apyl. Valdyba

IŠ LAS SKYRIAUS VEIKLOS

8.m. liepos 11 d. LAS Adelaidės skyrius, savo eilinėje sueigoje, nutarė paremti Adelaidės jaunimą ir tam reikalui iš savo kuklių išteklų yra paskyręs Jubiliejinei Sporto šventei vienkartinę dovaną krepšininkui, daugiausiai sumėčiusiam krepšį.

Be to, ta pačia proga, yra paskyręs Lituanistinams Kursams £ 5, Skautams £ 3 ir Savaitgalio Mokyklai £ 3.

J.R.

DU PAMINĖTINI PARENGIMAI

Ateinančio rugpjūčio dienomis adelaiddiškai galės pasidžiaugti dviem tikrai paminėtiniais rengimais. Vienas iš jų — Savaitgalio Mokyklos Tėvų Komiteto rengimas balius, o antras — Adelaidės Moterų Sekcijos pagerbimas, kurį organizuoja Adelaidės apylinkės valdyba. Abu rengimai vyksta Lietuvių Namuose.

Mokyklos Tėvų komitetas jau seniai yra pradėjęs pasirėngimus savo pirmajam baliui šūkiu Kaunas Adelaidėje. Vienas stipriausių Adelaidėje gyvenančių dailininkų (S. Nelubys) pašio specialias dekoracijas, kuriose bus atvaizduotas Kaunas, kokį mes prisimename.

me. Ir pats dailininkas svečiams aukoja visą eilę paveikslų. Gražų jo paveikslą "Koplyčia" laimės vienas balius dalyvis, už tai nieko nemokėdamas — tik pagal įsigytą pakvietimą. Kiti trys paveikslai bus laimimi amerikoniškos loterijos pomėgiu, o kiti du paveikslai bus leidžiami iš varžytynių.

Kai kuriuos dalykus rengėjai laiko paslaptyste, tepareikšdami, kad svečiams jie turi paruošę visą eilę malonių staigmenų.

Balius įvyks 8.m. rugpjūčio 1 d. Gėrimai iki 12 val. Nuo 11 iki 12 karšta vakarienė, o po 12-tos valandos kava su pyragaičiais. Rengėjai tvirtina, kad jie išgavę leidimą balių prastėti ir po 12-tos val. nakties. Tai tikrai naujiena Adelaidėje.

Adelaidės apylinkės valdyba, kuriai šiais jubilijiniais metais vadovauja J. Jonavičius, 8.m. rugpjūčio m. 22 d. 7 v. vakare ruošia pobūvį pagerbti Adelaidės Moterų Sekciją. Pobūvio meninę programą išpildys solistės p.p. Gučiuvienė ir Vasiliauskienė, pianistė p. Oldham ir rašytojas Pulgis Andriusis. Visi bendruomenės nariai yra kviečiami šiam pobūvyje dalyvauti ir prašomi registruotis pas valdybos narius iki 8.m. rugpjūčio 16 dienos.

Šiandien Adelaidėje niekas negali abejoti, kad Adelaidės Moterų Sekcija yra tikrai nusipelnusi nuosirdžiausios pagarbos. Nuo savo įsisteigimo dienos (1952 metų) iki šio laiko Moterų Sekcija yra labai daug nuveikusi socialinės globos srityje. Šios sekcijos narės vidutinai kasmet padaro po 200 vizitų pas sergančius lietuvius tiek ligoninėse, tiek ir namuose. Ir jos niekada nepasirodo tuščiomis rankomis. Kiekvienas ligonis yra ku nors apdovanojamas.

Nors ligonių lankymas reikalauja daug lėšų ir atima daug laiko, tačiau tai yra tik viena Moterų Sekcijos daugiašakės veiklos sritis. Ji šelpia Vokietijoje likusius lietuvius, Vasario 16-tosios gimnaziją, pastoviai globoja Adelaidės Savaitgalio mokyklą, Lituanistinius kursus. Jos rengiami Motinos Dienos minėjimai ir Kalėdų eglutės visiems lietuvių vaikams jau yra virtusios gražiomis tradicijomis. Moterų Sekcija tapo Lietuvių Sajungos amžiaujoju nariu, paaukoda daug Lietuvių namams per 400 svarų. Tai yra beveik dešimtas procentas visų aukų, kurias Lietuvių Namams yra suaukoję adelaiddiškai.

Per vieną viešą susirinkimą netuščiai buvo pasakyta, kad Adelaidės Moterų Sekcija yra Adelaidės lietuvių bendruomenės širdis, nes Moterų Sekcija, kiek jos jėgos leidžia, rūpinasi visais tais, kaip rūpintis motinos savo vaikais — tikrai mylinčia širdimi. Todėl yra visai rimto pagrindo manyti, kad Apylinkės valdybos rengiamas Moterų Sekcijos pagerbimas ras didelio pritarimo visų adelaiddiškų tarpe.

CANBERRA

NAUJA APYLINKĖS VALDYBA

Birželio 5 dieną YWCA salėje įvyko Apylinkės susirinkimas, kurį reikia skaityti sklandžiai praejusiu. Po įprastinių pranešimų buvo renkama naujoji Apylinkės V-ba, į kurią įėjo ir pareigomis pasiskirstė: pirm. — S. Kovalskis, sekret. — A. Alyta ir išdinininku p. Laurinonis. Kontrolės komisija palikta ta pati trečioms metams.

Sumanymuose buvo diskutuota gatvių demonstracijos prieš sovietinę ambasadą, mokyklų ir kit. reikalai. Čia pat buvo pagerbtas pulk. K. Labutis 40-ties metų baigimo pirmosios Karo Mokyklos laidos proga.

ATVYKO P. DIRKIS

Iš Hobarto į Canberrą nuolatiniams apsigyvenimui persikėlė Petras Dirkis. P. Dirkis dirba Civil and Vicic statybos bendrovėje vedėjo pareigose ir žada įsijungti

į lietuvišką, o ypač Sambūrio Šviesos veiklą. Canberikiškai džiaugiasi kolonijos pagausėjimu.

MELBURNAS

PADEKA

Visiems, sveikintiems mane žodžiu bei raštu mano profesinės reabilitacijos proga, nuosirdžiai dėkoju.

Dr. J. Kaunas

BANKSTOWNAS

PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Prieš ketletą savaitę išrinktoji Bankstowno Lietuvių Namų Valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai:

Pirmininkas — Bronius Stašionis, vice-pirmininkas — Vincas Ruša, sekretorius — Antanas Skirka, išdinininkas — Mindaugas Šumskas ir narys — Bankstowno Apylinkės V-ba.

Korespondencija adresuojama ir salės nuomavimo reikalais kreipiamasi: B. Stašionis, 11 Berala St., Berala, N.S.W. Tel. YX 9062.

SYDNEJUS

PAMALDOS

Liepos 26 d. pamaldos Wentworthville karmelitų bažn. 10 val. 45 min.;

Liepos 26 d. Wollongong apylinkių lietuviams pamaldos W. Katedroj 5 val. po pietų.

Rugpjūčio 2 d. pamaldos Bankstowne St. Brendan's bažn. 10 val. 45 min.

Dar vis pasitaiko nežinančių, kad lietuviškos pamaldos kiekvieną sekmadienį yra laikomos Camperdown St. Jozeph's bažn. (prie Missenden Rr.) 12 val., o prieš pamaldas klausoma išpažinčių.

K.P.B.

GRAZINAMI LIETUVIŲ NAMAI

Centriniai Sydnejaus Liet. Namai Redferne pradėta remontuoti, gražinti. Kas lankėsi paskutini savaitgalį juose, tas su džiaugsmu galėjo konstatuoti vykdomus remonto darbus. Savanoriai pasižymėjo, kuriems rūpi Sydnejaus centre turėti gražų lietuvių kultūrinį centrą, padeda gražinti darbuose.

Pirmame remonto etape iš kelių kambarių įrengiama didoka salė, kurioje ir tilps laikinai, kol bus prie šalies namo pristatyta kita tikrai didelė salė, susirinkimui bei pobūviui. Šos salės įrengimui yra kapitaliniai ir pagrindiniai: dedamos visai naujos lubos, taisomos sienos ir pakeičiami apšvietimo šaltiniai.

Lygiagrečiai bus daromi ir kitų kambarių atnaujinimo darbai. Tikimasi, kad po šio remonto Lietuvių Namų vidus įgaus tikrai jaukų vaizdą ir didesnius patogumus. Platinamoji "Geležinio šimto"

paskola vykdoma su pasisekumu. Pasižadėjusieji jau pradėjo mokėti pirmuosius įnašus. Štai jie: Juozas Dočkus iš Wollongongo įmokėjo 100 sv., Povilas Grosas — 40 sv., Povilas Kaladziuskas — 20 sv., J. Cerniauskas — 15 sv., Aleksas Jasaitis 10 sv., Juozas Koliauskas — 10 sv., Kazys Adickas — 5 sv., Antanas Jablonskis — 5 sv.

Kiti pasižadėjusieji yra pasiryžę taip pat jau pradėti įnešinėti savo paskolas. Šie skolintojai įnašai ir įgalino Namų Tarybą vykdyti remonto darbus. Paskolos pasižadantiųjų skaičius taip pat auga. Tarybos narių nuomone, užsibrėžtasis Namų pagražinimo tikslas tikrai pavyks, jei sydnėjiečiai tautiečiai tikrai supras ir įvertins Namų svarbą lietuviškajam reikalui ir nuosirdžiai prisidės sava paskola bei darbu.

M.P.I.

NUPIRKO H. ŠALKAUSKO PAVEIKSLĄ

Lietuviai dailininkai Australijoje, nors ir neturėdami iki šiol tinkamų sąlygų pragyventi iš savo profesinio darbo, vis dėlto nenuleidžia rankų ir toliau su pasisekumu gilina ją.

Ypač aktyvus šia prasme yra jaunasis dailininkas Henrikas Šalkauskas, kuris ir šios žiemos sezono dalyvauja net keliose meno parodose, o jo išstatyti paveikslai susilaukia australų kritikų vis didesnio įvertinimo.

Dail. H. Šalkausko darbai buvo išstatyti birželio mėn. Elizabethan Theatre Sydnejuje, o šį mėnesį — Galleria Expresso Kavinėje, Rowe Str., Sydnejuje.

Šiais metais dail. H. Šalkauskas turėjo itin didelį pasisekimą ir įvertinimą, kai iš Žiemos Parodos, vykusios Little Paris Galerijoje, Double Bay, Sydnejuje, SYDNEJAUS VALSTYBINĖ MENO GALERIJA nupirko jo raizinį "Rugpjūtė".

Reikia atminti, kad Valstybinė Meno Galerija perka tik geriausius meno kūrinius, todėl šis dail. H. Šalkausko pasisekimas tikrai džiugina lietuvių bendruomenę.

Viktorijos Skulptorių Parodoje Farmerio Blaxland Galerijoje Sydnejuje liepos mėn. dalyvauja ir melburniškis lietuvis skulptorius Vincas Jomantas su skulptūra "Daržininkas".

M.P.I.

IDOMI PASKAITA

8.m. liepos 11 d. Sydnejaus Mot. Soc. Globos Draugija buvo suruošusi Bankstowno Liet. Namuose ponį arbatėlę, kurios metu tikrai įdomią paskaitą sveikatingumo tema skaitė Dr. Irena Bagdonavičienė.

Prelegentė ypač plačiai nušvietė vad. Azijos gripo reiškinį, juo susirgusiųjų gydymą ir po to kylančias pasekas. Buvo paliesti ir kiti ligų pasireiškimai, be to, laukiančiųjų motinų higijena ir t.t.

Žodžių, paskaita buvo tikrai naudinga lietuviams moterims, nors ir tenka apgailestauti, kad susirinko neįdomūs skaičius jos pasiklausyti. Ateityje į panašias paskaitas vertėtų lankyti gausiau, nes jos duoda neįkainojamų žinių.

TAUTOS ŠVENTĖS PROGA

TRADICINIS "MŪSŲ PASTOGĖS" DESIMTMETIO

SPAUDOS BALIUS

Š.M. RUGSĖJO 5 D. (ŠEŠTAD.), 7 V.V.

I V Y K S

POLICE BOY'S CLUB SALĖJE NEWTOWNE — SYDNEJUJE.

Pasirinktoji salė tikrai graži ir didelė, neseniai išplėsta ir perdažyta, be to, šiam baliui bus mūsų dailininkų dekoruota. Bufetą, kaip kasmet, laikys Sydnejaus Moterų Soc. Globos Draugija.

Gros mums gerai pažįstama linksmoji Spaudos Baliaus muzikos kapela.

Tarp kita ko, šiais metais bus tikrai įdomių staigmenų: vėl pasirodys "Jūsų Pastogė", o programą išpildys visai naujos meninės jėgos.

Visi Spaudos Baliaus malonumai tekinuoja tik 1 sv.

Kadangi Spaudos Baliaus vyksta visi lietuviai, tai jau dabar laikas užsisakyti vietas ir įsigyti kvietimus, nes kas pirmesnis — tas geresnis.

KVIETIMŲ REIKALU SKAMBINTI TELEFONAIŠ:

Inž. I. Jonaitis — UL 6453, inž. Adomėnas 86 5431, V. Simniškis — MX 2120, B. Stašionis — YX 9062, M. Petronis — UJ 5727 ir J. Veteikis UB 3680.

Smulkesnių informacijų tilps sekančiose "Mūsų Pastogės" laidose.

RENGĖJAI

Ponui MINDAUGUI CERNIAUSKUI ir jo šeimai, žuvus jo broliui, nuosirdžiai užuojautą reiškia

Sydn. Liet. Sporto Klubas
"Kovas"

kokios nelengva gauti ypač toms vyresniojo amžiaus tautietėms, kurios dar nėra pilnai įsisavinusios anglų kalbos.

M.P.I.

PRANEŠIMAS

Pranešame Sydnejaus Senųjų Skautų Židinio nariams, kad sekanči sueiga numatoma 8.m. rugpjūčio 15 d.

Smulkesnių informacijų apie tai bus paskelbta "Mūsų Pastogėje" vėliau.

Židinio Vadovybė

"MŪSŲ PASTOGĖ" AUKOJO PER I-JI ŠIŲ METŲ PUSMETI

A. Eskirtas £ 0.10.0, V. Lozoraitsis £ 2.0.0, B. Kasparas £ 0.10.0, V. Čižauskas £ 0.10.0, S. Dabkus £ 1.10.0, S. Raškauskas £ 1.2.0, A. Bikulčius £ 1.0.0, K. Beržinskienė £ 0.12.0, A. Alekna £ 0.10.0, K. Vaseris £ 0.10.0, A. Sidaravičius £ 1.0.0, B. Leitonas £ 0.10.0, R. Vyšniauskas £ 1.0.0, A. Norkūnas £ 1.3.0, E. Stašys £ 0.10.0, V. Grigaliūnas £ 0.1.6, R. Urmonas £ 1.10.0, J. Makarovas £ 0.10.0, A. Klimaitis £ 0.3.0, B. Sadauskas £ 1.0.0, J. Bakūnas £ 2.10.0, S. Paulauskas £ 1.0.0, A. Kružas £ 0.5.0, Ig. Budrys £ 0.2.0, J. Ruzgys £ 2.0.0, A. Senatarskis £ 0.2.6, E. Valevičius £ 0.10.0, G. Procuta £ 0.1.3, J. Pocius £ 0.10.0, J. Čeponas £ 1.0.0, V. Tamošaitis £ 0.15.0, Vl. Brilingas £ 0.10.0, R. Januškevičius £ 0.15.0, V. Povilaitis £ 1.0.0 ir A. Veblauskas 4.7.6. Iš viso 32.9.9

Krašto Valdyba ir "M.P." redakcija bei administracija už aukas nuosirdžiai dėkoja.

Pajieškojimai

★ Prašomi atsiliepti šie asmenys: Gudeitis Kazys, mūrininkas iš Kybartų, Gudeitis Jurgis, gyvenęs Kybartuose, Inž. Kaveckas, gyvenęs Kaune. Visi virš 52 mt. amžiaus, 1949 mt. su šeimom iš Vokietijos išemigravę į Australiją.

Pajieško Richardas Adomaitis — Hannover — Ricklingen, Wassmannstr. 6/11, Germany. Jis turi jiems atsivežęs iš Lietuvos svarbių laiškų.

★ Pajieškomas Algis Aldonis, apie 37 m., kilęs iš Alytaus miesto ir paskutiniu laiku gyvenęs Hamburge. Jį patį arba žinančiuosius apie jį prašoma kreiptis adresu:

J. Kuprys, 48 Atkinson St., Liverpool, N.S.W. Pajieško sesuo iš Lietuvos.

★ Pajieškomas Jurgis Ignatavičius arba jo šeima. Yra žinių, kad Jurgio žmona Stasė Ignatavičienė — Lukošūnaitė su dviem sūnais 1949 m. emigravo į Australiją. Jos pajieško sesuo Bronė Lukošūnaitė.

Rašyti adresu: Mrs. Elizabeth Brilus, 62 Popular Street, Waterbury 8, Conn, U.S.A.

S K E L B I M A S

PARDUODAMI beveik nauji miegamoji baldai: 2 spintos, lova ir tualetinis stalas (dressing table).

Teirautis: J. Jasinskaitė, 345 Crown Str., Sydney.

M. LUCAS & CO.

REGISTRUOTI STATYBININKAI IR KONTRAKTORIAI.
107 MACQUARIE STR., PARRAMATTA, N.S.W.
PARUOSIAME PLANUS IR SPECIFIKACIJAS.
ISRŪPINAME PASKOLAS.

Skambinti tel.: WJ 2272 iki 9 val. ryto ir po 6 val. vakaro.

Printed by Mintis Pty. Ltd., Fredbert St., Leichhardt, Sydney, (Tel. WB 1758), for the publisher Vytautas Simniškis, as President of the Australian — Lithuanian Community — 779 Elizabeth St., Zetland, Sydney, N.S.W.

"MŪSŲ PASTOGĖS" ADMINISTRACIJA

PRAŠO

Pasibaigus šių metų pirmajam pusmečiui, o taip ir finansiniams metams, Administracija prašo gerb. skelbimų davėjų: firmas, organizacijų, klubus ir paskirus asmenis, kurie iki šiol dar neapmokėjo skelbimų, galimai greičiau už juos atsilyginti. Kaip įprasta, finansinių metų užbaigai kreditorių ir debitorių knygos turi būti subalansuotos birželio mėn. 30 d., nes nuo liepos mėn. 1 d. (pagal šio krašto potvarkius) prasideda kiti finansiniai metai.

Taip pat gerb. M.P. skaitytojai, nesusimokę pre. mokesčio už 8.m. pirmąjį pusmetį, prašomi nedelsiant tauti atlikti, nes ilgi užtęsimai apsunkina Administracijos darbą, o taip pat ir laikraščio leidimą.

"M.P." Administratorius

KULTŪRINĖ KRONIKA

★ Prel. Mykolas Krupavičius ruošia dabarties aktualijomis straipsnių rinkinį. Persikėlęs gyventi į Čikagą, atsidės paruošimui spaudai savo atsiminimų, kurių jau turima apie 400 puslapių mašinėlė.

★ Lietuvai skiriamas XV Lietuvių enciklopedijos tomas, redaguojamas dr. V. Maciūno, numatomas išleisti dar šiemet. Medžiaga baigima rinkti rugpj. 31 d.

★ Jonas K. Kairys atidavė spausdinti ilgų metų savo darbą "Senovės lietuvių pinigai" (istorija ir numizmatika; iliustruota šimtais paveikslų). Veikalas apima visus mūsų prosenolių ekonominio santykiavimo įrankius, vartotus nuo giliausios senovės iki tragiškojo L. Didžiosios Kunigaikštystės galo (XVIII amž.).

Turinyje: primityviškos mainų priemonės (akmenis, kaulo, metalo padargai; gintaras ir jo dirbiniai; antkakliai, segės, kit. puošmenos; kailiukų "pinigai"); lie dintos sidabro "kapos"; senos romėnų, arabų, kitų tolimųjų kraštų monetos, garsieji Pragos grašai; viduramžių Lietuvos kunigaikščių monetos; Didžiosios Kunigaikštystės pinigai iš unijū su Lenkija laikų; lietuvių tautiniai ženklai (jų istorija bei heraldika).

★ Stasio Zobarsko pasakų rinkinio "Lithuanian Folk Tales" antra laida jau išspausdinta ir yra išsiųsta. Dail. Ada Korsakaitė antrai laidai paruošė eilę naujų iliustracijų.

★ Alg. Mackaus eilėraščių knyga "Jo yra žemė" jau surinkta ir pradedama spausdinti.

★ M. Katiliškio knygos "Miškai ateina ruduo" visa laida išparduota. Autorius yra paruošęs novelių knygą "Nuobodžiui krantu". Rankraštis atiduotas leisti Terrai.

★ Br. Kvikiys atsidėjęs dirba prie "Lietuvos žemių aprašymų." Buvo planuota išleisti knygą 1,000 puslapių, tačiau susidarė tiek medžiagos, kad galbūt išeis net trys tokio didumo tomai.

NUOSAVUS NAMUS,

įmokėjus mažą depozitą.

GREITAI, TVARKINGAI

IR GRAZIAI

PASTATO JUMS

M. LUCAS & CO.

REGISTRUOTI STATYBININKAI IR KONTRAKTORIAI.
107 MACQUARIE STR., PARRAMATTA, N.S.W.
PARUOSIAME PLANUS IR SPECIFIKACIJAS.
ISRŪPINAME PASKOLAS.

Skambinti tel.: WJ 2272 iki 9 val. ryto ir po 6 val. vakaro.

Printed by Mintis Pty. Ltd., Fredbert St., Leichhardt, Sydney, (Tel. WB 1758), for the publisher Vytautas Simniškis, as President of the Australian — Lithuanian Community — 779 Elizabeth St., Zetland, Sydney, N.S.W.